A°. 1863. N°. 26. Woensdag 1 April. Twaalfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIË.

Abonnementsprijs per half jaar.

Voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
„ *Java* . . . . 15,—.
„ de *Buitenbezittingen* . . . . 15,—.
„ *Nederland* . . . . 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; Agenten: te *Samarang*, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija*, LE ROY & Co.; te *Passoeroean*, WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. VAN VOORT; te *Madioen*, C. A. VAN DER VOORT; te *Padang*, VAN ZADELHOFF & FABRITIUS; te *Amboina*, A. HARMSEN & Co.; te *Makassar*, K. SUTHERLAND, en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.

Voor de vijf woorden . . . . ƒ 0,50.
„ idem bij eerste of meerdere herhaling . 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de Mail-Editie dezelfde prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór 11 uur

Bij deze Courant behooren twee
BIJVOEGSELS.

Vendutiën.

Donderdag 2 April
Voor een huis op Rijswijk door van Slooten Morgan & Co.
en
Voor het kommissiehuis van Gebr. Roselje & Co.
Vrijdag 3 April
Voor het woonhuis van den Heer van Walchren door Gebr. Roselje & Co.
Zaturdag 4 April
Van pandgoederen in 't Vendu-Lokaal.
Dingsdag 7 April
Voor het woonhuis van den heer Lange door van Slooten Morgan & Co.
en
Voor het kommissiehuis van Cassalette & Co.
Woensdag 8 April
Voor het woonhuis van den heer Pourchez door Schreuder en van Crab.
en
Voor het kommissiehuis van van den Abeelen & Co.
Donderdag 9 April
Voor het woonhuis van den heer Schmitt, door Gebrs. Roselje & Co.
en
Hout-Vendutie door Cassalette & Co.
Vrijdag 10 April
Voor het kommissiehuis van Gebrs. Roselje & Co.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:
LODEWIJK PLATT, Jr.
met
IDA MAGDALENA ELIZABETH ROGIÈRE GILLES.
MAKASSAR, 7 Maart 1863. (1132)

Getrouwd:
A. O. SCHAAFSMA,
weduwenaar van *C. P. Beijkerk*,
en
H. H. BAUD.
MENADO, 11 Februarij 1863. (1131)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *C. A. Sikman*, geboren *Coenraad*.
BOELEKOMBA (Celebes), den 17den Februarij 1863. (1130)

Bevallen van een ZOON *T. E. Tancauw*, geb. *Seena*.
BATAVIA, den 27sten Maart 1863. (1135)

Heden beviel van eene DOCHTER *Eleonora Maria Horst*, echtgenoot van
Mr. W. à BRAKEL REIGER.
BATAVIA, den 30sten Maart 1863. (1195)

Bevallen van een ZOON de Hoog Welgeboren Vrouwe *Julie van Nispen*, geboren Baronnesse *van Lawick van Pabst*, echtgenoot van
JHR. MR. O. E. VAN NISPEN.
BATAVIA, 1 April 1863.
Eenige en algemeene Kennisgave. (1193)

Overleden den 20sten Maart 1863 onze innig geliefde vader en behuwdvader *J. Breton de Nijs*.
D. L. F. DE PAULY,
A. M. DE PAULY,
(1180) *Breton de Nijs.*

Vendutie

op Donderdag den 2den April a. s.,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.
van diverse MANUFACTUREN: 2 kisten Kousen, 2 kisten Cottonetten, 1 kist Gordijngoed en 1 kist Kantoorboeken, divers IJzer- en Glaswerk, Kramerijen, Spiegels en Schilderijen, Provisiën, Dranken etc.,
en
50 vaatjes pas aangebragte BOTER. (1151)

Gebrs. Roselje & Co.

zullen op hunne Vendutie van Donderdag 2den April a.s., verkoopen:
1 MAH. AMEUBLEMENT,
bekleed met Bruin Maroquin Leder, bestaande uit:
2 CANAPÉ'S
12 STOELEN
2 VOLTAIRES.
Verder:
2 TAFELS en
4 KNAPEN. (1146)

Op de Vendutie

van Donderdag den 2den April zullen
worden verkocht:
10 stuks POLEMIETEN.
(1196) GEBRS. ROSELJE & Co.

Op Donderdag den 2den April

zal voor het Commissiehuis van
GEBRS. ROSELJE & C°.,
ten elf ure
worden verkocht,
het geheel nieuw Gebouwd
HUIS,
staande en gelegen op **Noordwijk**,
thans bewoond door den Heer SCHMIDT,
Mr. Kleedermaker.
Genoemd Huis is inmiddels uit de hand te Koop, en informatiën te bekomen bij den Heer SCHMIDT
en
(1152) GEBRS. ROSELJE & Co.

Op den 2den April a. s. zal in VENDUTIE worden verkocht:
Het IJzeren Hekwerk,
breeder geannonceerd in de dagbladen van Januarij ll.
De teekening van dit Hekwerk, dat eene lengte beeft van circa 450 Rijnl. voeten, en bijzonder geschikt is voor een groot ERF, is op aanvrage verkrijgbaar bij
(1154) GEBRS. ROSELJE en Co.

VENDUTIE

op Donderdag 2 April 1863,
voor het woonhuis van den WelEdelen Heer
SAIJERS,
Toko ESMIOL, ***Rijswijk***, door
Van Slooten, Morgan & Co.,
van
DIVERSE MEUBELEN,
bestaande uit Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, Kasten, Ledikanten, Stoelen, Canapés, een nieuwe ***Pianino*** naar het systeem van Carbé, 1 Elegant dames Toilet, nieuwe Pendules, Knapen, Porte Manteaux, Boekenhangers, 1 nieuwe ijzeren cylinder Mangel, Buksen, Porcelein-, Glas- en Aardewerk, Serviesen, Wagens, Paarden, Tuigen, etc. (1149)

VENDUTIE

op Vrijdag den 3den April a. s.,
voor het woonhuis van den Heer
J. M. VAN WALCHREN,
op *Goenong Sahari* achter het *Paleis* door
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van een goed onderhouden INBOEDEL,
bestaande uit:
Mahonyhouten en andere MEUBELEN, als: KASTEN, TAFELS met marmeren Bladen, 1 AMEUBLEMENT, CONSOLES, TOILET, WASCHTAFELS, BUFFET, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, goede Engelsche HANG- en TAFELLAMPEN, GLAS- en KRISTALWERK, Porceleinen TAFEL- en THEESERVIESEN, KEUKEN- en DISPENSGEREEDSCHAPPEN, goed gedresseerde WAGEN- en BENDYPAARDEN, 1 MYLORD, 1 HANDWAGEN, 1 BENDY, TUIGEN, STALGEREEDSCHAPPEN, BLOEMEN in Potten, Jap. MARTAVANEN, etc. (1150)

VENDUTIE

op Dingsdag 7 April 1863,
wegens vertrek:
voor het woonhuis van den HoogEdelGestr. Heer
Dr. LANGE,
nabij het ***Hospitaal***, door
Van Slooten, Morgan & Co.,
van eenen zeer netten Inboedel,
bestaande uit SPIEGELS en SCHILDERIJEN, HANG-, KROON- en TAFELLAMPEN, CANAPÉS, STOELEN, TAFELS, KASTEN, LEDIKANTEN, KNAPEN, MATTEN, MARTEVANEN, PORCELEIN-, GLAS- en AARDEWERK.
Voorts:
nog een Wagen, 2 spannen goedgedresseerde Wagenpaarden, Tuigen,
enz. (1188)

VENDUTIE

op Woensdag den 8 April 1863,
voor het kommissiehuis van
Van den Abeelen & Co.,
van puike Boter, 50 kisten Bier à 4 dozijn, Asphalt Vilt, porceleinen Thee-Serviezen, 1 kist propatria papier, 100 kisten Amerikaansch Meel, 30 vaten Pilot Brood, Spijkers in Soorten, Loodwit, Menie.
1 GIEK, met toebehooren.
1 Newfoundlandsche HOND.
(1201)

BELANGRIJKE VENDUTIE.

Op Dingsdag, den 7den April 1863,
zullen in een der PAKHUIZEN van
CASSALETTE & Co.
en zulks voor rekening der firma
L. Platon & Cie., in lquidatie,
zonder reserve worden verkocht:
als:
100 kisten à 4 dzn. St. JULIEN, Baour.
48 „ „ 4 „ VIEUX MÉDOC, Bordeaux.
60 „ „ 24/2 fiesschen WIJNEN van verschillende merken.
24 „ „ 1 dzn. superieure fijne WIJNEN.
48 „ „ 1 „ witte WIJNEN van verschillende merken.
60 „ „ 1 „ BOURGOGNE van de beste merken.
50 „ „ 1 „ COGNAC, Vieux, 1815.
100 „ „ 1 „ „ superieur.
24 „ „ 1 „ witte BRANDEWIJN.
18 „ „ 1 „ MARASCHINO.
14 „ „ 1 „ groote fl. ABSINTHE SUISSE.
12 „ „ 12/2 fl. ABSINTHE SUISSE, supérieure.
48 „ „ 1 dzn. SALADE OLIE.
36 „ „ 1 „ Fransche TAFELAZIJN.
18 „ „ 24/2 fl. Echte RHUM de la Jamaïque.
20 „ „ 1 dzn. CHAMPAGNE, Carte blanche, uitmuntend van kwaliteit.
48 „ „ 1 „ do. diverse kwaliteiten, waaronder 20 kistjes à 24/2 fl. *Veuve Clicquot.*
20 „ echte Fockink LIKEUR op halve flesschen.
10 kistjes Witte ABSINTH, Anijs ABSINTHE.
10 mandjes superieure MADERA DRY,
enz., enz.

Verder:
eene groote hoeveelheid fransche CONSERVES in Blik, Prunes d'ente, Vruchten op water, Siroop en Brandewijn, geassorteerde Siropen, Zuren, Kappertjes en Olijven, geassorteerde Confituren, Amandelen en Rozijnen, Suikerwerk, fijne Kurken, Capsules voor 1/1 en 1/2 flesschen, Etiquettes voor Wijnen en Cognac, Blikken Trommels met Biscuits, enz., enz.
alsmede:
een zeer belangrijk assortiment, kortelings aangebragte MODEWAREN, als:
gekleurde Flanel voor morgen kleeding, Tricots, Satin de laine en Lakens, haute Nouveauté, Zijden en Piqué Vestenstoffen, fijne Parijsche Heeren Hemden, Borsten voor Hemden, Dassen, Kousen en Sokken van Fil d'Ecosse, eene kist Heeren-, Dames- en Kinder Schoenen en Bottines, Heeren-, Dames- en Kinder-Hoeden, Glacé-, Zijden en Fil d'Ecosse Handschoenen, keurige Bloemen voor Coiffures en Guirlandes, echte en onechte witte en zwarte Kanten, eene allerkeurigst assortiment zijden Linten, 1 kist Zijde voor Robes, Taffetas-Glacés, Mozambique, Tarlatane, Barège, Mousseline de Laine, Moiré antique en gebrocheerde Zijden, Zijden, Gazen, Orientale gegarneerde Balkleeden, Mitaines, *zeer keurige* Waaijers, Corsetten, Crinolines, Borduurwol, Estramine en begonnen Handwerken, benevens een assortiment Broderies Anglaises, Zijden Veterband, fijn Borstelwerk, Parfumeriën van de „Société Hygiénique", Eau de Lavende, Voorwerpen voor Cadeaux en Etagères, Byouteriën, Porceleinen Moderateurlampen, Kristal- en Glaswerk, Schrijf- en Bureau-Behoeften, Landmail-Koffers, Zadelwerk, waaronder zoogenaamde Huzarenzadels, Zweepen, Karwatsen en Wandelstokken, ***een zeer ruim*** assortiment groote Spiegels en Schilderijen, Carpetten en Alcatieven, Jagt-voorwerpen, verlakt Schoen- en Wagenleder, enz., enz.
3 voor dit klimaat vervaardigde PIANINO'S, uit de fabriek van *G. Stiipel.*
3 DRAAI-ORGELS, waaronder een in Palisanderhouten kast.
1 Chineesch BILLARD, compleet,
en eene menigte GOEDEREN, te breedvoerig om te worden beschreven.

Alle deze Goederen zullen Zondag en Maandag den 5 en 6 April ***tentoongesteld*** en voor een ieder te bezigtigen zijn. (1117)

VENDUTIE

op Woensdag den 8sten April 1863,
ten huize van den WelEdelGestrengen Heer
T. H. POURCHEZ,
1sten Luitenant der Infanterie in het Kampement No. 107,
door
Schreuder & van der Crab,
van diverse MEUBELEN,
waaronder een Mahonyhouten AMEUBLEMENT met bruin marokijn leder bekleed, voorts zoo goed als nieuwe Kroon-, Hang- en Tafellampen, Spiegels, Schilderijen, Tafels, Stoelen, Kasten, Ledikanten, waaronder een ijzeren twee matras zeer net bewerkt; een voor dit klimaat vervaardigde PIANO van Berden en Co., te *Brussel.* Verder Wagens, Bendies, Wagen- en Bendiepaarden, waaronder een span Preanger Wagenpaarden, hoog 4 voet.
(1194)

VENDUTIE

op Donderdag, den 9den April a. s.,
ten huize van den Heer
J. SCHMITT,
op **Noordwijk**, door
Gebrs. Roselje & Co.,
van eenen netten en nagenoeg nieuwen
INBOEDEL,
als: Ronde Tafels, Consoles, Toilet, Buffet met wit marmeren bladen, Kasten, Ledikanten en Mahonyhouten Psyché, Spiegels en Schilderijen, vier nog weinig gebruikte Engelsche Kroonlampen van *Messenger*, fraaije Moderateur-Lampen, Porceleinen Eet- en Theeserviezen, Kristal- en Glaswerk, Pleetwerk, Keuken- en Dispensgereedschappen, Martevanen, Tuinbanken, Bloemen, etc.
Verder:
zeer fraaije Glazen Tokokasten en
Toonbanken van Eikenhout,
diverse Lakens, Satin de Laine, Tricots, Piqué voor vesten, Wit Keper en Engelsch leder voor Pantalons, gekleurd Flanel, Hemden, Sokken van zijde en fille d'Ecosse, Fantaisie Knoopen, Hoeden, zijden en glacé Handschoenen, witte en gekleurde Dassen. — Galon, en Gouden- en Zilveren Borduursels voor Ambtenaren, enz.
N.B. Alle deze **GOEDEREN** zullen bij gesorteerde kavelingen worden opgeveild. (1145)

VERKOOP VAN EFFECTEN.

op Vrijdag den 10den April a. s.,
zullen
GEBRS. ROSELJE & C°.,
voor hun Commissiehuis in VENDUTIE verkoopen:
5 Aandeelen in de Koloniale Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.
10 id. „ „ Javasche id. id.
7 id. „ „ Nederlandsch-Indische Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.
9 id. „ „ 2de id. id. id.
4 id. „ „ Nederlandsche Lloyd.
10 id. „ „ Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente.
11 id. „ „ Nederlandsch-Indische Escompto Maatschappij.
5 id. „ „ Bataviasche IJs-Societeit. (1153)

Op Vrijdag den 10den April a. s.,

zullen
Gebrs. ROSELJE & Co.
in VENDUTIE **zonder reserve** publiek verkoopen:
Het HUIS en ERF, staande op Kebon Siri, verponding No. 8183, laatst bewoond geweest door den Heer **M. G. Joakim**, en
Het PAKHUIS, gelegen aan de Groote Rivier, naast de Factorij der N. H. M., verponding No. 8967. Genoemde vastigheden zijn inmiddels uit de hand te koop, en te bevragen bij den Heer M. G. JOAKIM en GEBRS. ROSELJE EN Co. (1154(

De Ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat in het Lokaal van het Vendu-Departement alhier,
op Zaturdag, den 11 April aanstaande,
des morgens ten 10 ure, publiek zal worden verkocht:
eene hoeveelheid van Een en twintig thails Pleigarisch STOFGOUD.
De Resident van Batavia,
SCHAAP.
Batavia, den 31sten Maart 1863. (1165)

Op een nader te bepalen dag zullen de Ondergeteekenden in Vendutie verkoopen:
HET PAKHUIS,
toebehoorende aan de heeren SCHIMMELPENNINCK & Co.
(1116) GEBRS. ROSELJE en Co.

MARMEREN VLOERSTEENEN,

van 10 tot 28 Rijnl. duimen,
benevens:
ronde en langwerpige Marmeren platen,
voor CONSOLES en TAFELS, zijn steeds te verkrijgen bij
(1121) HAAGER en SCHEURMAN.

TOKO SENIN

van

B. CHARLES.

Steeds te verkrijgen:

Diverse soorten RIJNWIJN,

in puike kwaliteiten.

als: ASSMANSHAüSER, RüDESHEIMERBERG, FORSTER JESUITEN GARDEN, VON DEM, MOSELBLüMCHEN. SCHARLACHBERGER, LIEBFRAUENMILCH, HOCHHEIMER DOM DE CHANEY, CARTE BLANCHE, in halve en heele flesschen.

ROODE WIJNEN,

ST. JULIËN MEDOC, ST. ESTÈPHE MEDOC, CHATEAUX MARGAUX, CHATEAUX DE FRANDS, MARGAUX FRANSAC, CHATEAUX LA FITTE, BOURGOGNE (Kermel), PORTWIJN, MADERA, MUSCAATWIJN, in heele en halve flesschen.

Alle soorten LIKEUREN en diverse andere DRANKEN.

(1184)

SOERABAIJASCHE AARDAPPELEN,

à f 5 de halve picol Contant.

(1142) LEROUX & Co.

AMERICAN CHAMPAGNE CIDER.

A few dozens extra good, for sale at the *Ice House, Gang Rebal.* (1120)

ROODE WIJN

van het merk D. C.

KISTWIJN en VATWIJN,

op 1/1 en 1/2 flesschen.

(1147) VAN DEN ABEELEN en Co.

DAMES KERKBOEKJES

met echt **gouden slootjes**, elegant bewerkt,

Verkrijgbaar bij

(1141) G. KOLFF en Co.

Op nieuw ontvangen:

Zeer ruime IJzeren 2 persoons en een persoons

LEDIKANTEN,

benevens een nieuw assortiment Kinder dito.

(1148) VAN DEN ABEELEN en Co.

TOKO SENIN van B. CHARLES.

Pas Ontvangen:

Versche Zoetemelksche en Komijne KAAS.

Puike HAMMEN.

(1183)

SINGAPOERSCHE PLANKEN,

klein en groot soort, verkrijgbaar bij

(1155) ROLUFS & Co.

Gedurige aanvoeren van GABA en ONHARIGE PADI,

bij

(1149) ROLUFS EN Co.

Ter perse om binnen kort te verschijnen:

DE KWESTIE

OVER

DEN GELDSOMLOOP

IN

NEDERLANDSCH-INDIE.

DOOR

N. P. VAN DEN BERG.

(1191) H. M. VAN DORP.

Ontvangen:

Een factuurtje GOUDWERKEN en JUWEELEN voor Dames,

als: HAARSPELDEN, BROCHES, BRACELETTEN, RINGEN, enz., enz. van keurige bewerking en tot zeer civiele prijzen, *à Contant.*

Te bekomen in de Toko op *Passar Senin* bij

(1153) GO KWI JANG.

MEUBEL-MAGAZIJN.

TOKO SENIN,

van

B. CHARLES.

Steeds voorzien van alle soorten van

MEUBELS,

beveelt zich aan tot de uitvoering van alle soorten van **Commissiën, verzending en verpakking van goederen, enz.** tot zeer matige prijzen.

(1156)

NAAMBORDJES,

in verschillende soorten, tegen zeer billijke prijzen, worden in zeer korten vervaardigd bij

LEOTEY,

(1118) bij de *Sluisbrug.*

WISSELS OP ROTTERDAM

bij

(1181) REYNST EN VINJU.

N. PASCAL,

Sluisbrug.

Fabriekant van Schoenen en gros en détail,

heeft de eer het publiek van *Batavia* en *Java* te berigten, dat zijn **MAGAZIJN** ruim voorzien is van

HEEREN-, DAMES- EN KINDERSCHOENEN,

en dat hij een ***aanzienlijk rabat*** geeft bij verkoop ***à Contant.*** (1182)

Zuid-Amerikaansche

PAARDEN EN MUILEZELS.

Per Hamburger Schip „**SOPHIE**" Kapitein BOLTZEN, Anjer gepasseerd, ontvangen de Ondergeteekenden van *Buenos Ayres,*

25 HENGSTEN,

11 MERRIES,

12 MUILEZELS,

die kort na arrivement van het Schip alhier voor hunne Pakhuizen publiek zullen worden verkocht.

Zij maken belanghebbenden attent op de schoonheid van dit tot dusver alhier nog niet geïmporteerd ras, en vestigen de bijzondere aandacht op de geschiktheid der MUILEZELS voor den overvoer van goederen, zijnde het dragen gewoon.

SAMARANG, 27 Maart 1863.

(1187) WERMUTH EN Co.

DEPOT

van

Inlandsche en Europesche

MEUBELEN.

(1157) S. A. VAN DEN ABEELEN,

Gang Ketapang bij de ***Gas-fabriek.***

MACHINERIEN.

PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL

en

Van Vlissingen, van Heel & Derosne, Cail & Co., *Amsterdam.*

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabrikanten, hebben thans ***alhier***, te ***Samarang*** en ***Soerabaija*** ten verkoop gereed liggen:

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van $24^5/_8 \times 51$ Eng. duimen met Waterwerk, 2 stel kamraderen, **Stoommachine** van 16 p. kr, met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende ***alhier***).

Drie compleete **DISTILLEER-TOESTELLEN** ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres stroop in 24 uren te verwerken, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Een **SUIKERMOLEN** met Cylinders van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen en waarlooze cylinder, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven, liggende te ***Samarang.***

Twee Compleete **VACUUM-INSTALLATIËN,** ieder met éene pan van $7^1/_2$ Eng. voeten diameter, een toestel ***alhier*** en het andere te ***Soerabaija*** liggende.

Eene Compleete **STOOMMACHINE** (horizontaal) van hooge drukking, ter drijving van een luchtledig toestel met 2 pannen van $7^1/_2$ Eng. voeten.

Een **SUIKERMOLEN,** met cylinders van $24^3/_8 \times 51$ duimen, aan eene zijde van kamwielen voorzien, liggende te ***Soerabaija.***

Twee **SUIKERMOLENS** met cylinders van $19^5/_8 \times 55^1/_2$ Eng. duimen, waarvan een met Waterwerk, een ***alhier*** en een te ***Soerabaija*** liggende.

Eenige **CRUSH- of BREEKMOLENS,** om met de hand of met stoom gedreven te worden, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija.***

Eenige stellen **SUIKERPANNEN** voor Batterijen in verschillende afmetingen met brandwerk compleet, liggende te ***Soerabaija.***

Een **STOOMWERKTUIG** van 4 paarden kr. hooge drukking zonder Stoomketel, liggende te ***Soerabaija.***

Gesmeed ijzeren **ASSEN** voor Suikermolens van diverse dimensiën, van af 9 Eng. voeten × $4^1/_8$ duim tot $6^1/_2$ Eng. voeten × $7^5/_8$ duim diameter, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija.***

Een compleet **GAZTOESTEL** tot verlichting van privaat woningen of publieke gebouwen met lampen etc., geheel compleet, liggende te ***Soerabaija.***

rie ijzeren **HIJSCHKRANEN,** ieder hebbende een Draagvermogen van 4000 kilos, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija.***

Twee complete geheel ijzeren **TABAKSPERSEN,** liggende te ***Soerabaija.***

WAARLOOZE DEELEN voor Vacuums- en **Stoomketels,** als: ***Barometerglazen, Peilglazen, Kijkglazen, Thermometerschalen,*** Pitten voor ***Locatelli-Lampen,***etc., liggende te ***Soerabaija.***

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 50 × 56 Eng duimen, liggende te ***Soerabaija.***

Zes compleete **VOEDING-MACHINES** voor Stoomschepen met cylinders van 7 en 8 duim diameter.

Te ***Amsterdam*** zijn voorts nog in aanmaak ter spoedige uitzending in depôt:

Twee luchtledige **TOESTELLEN**, ieder met 2 Pannen van 7' Eng voeten diameter met Machine, Ketels etc. geheel compleet; en

Vier-en-Twintig **CENTRIFUGES** met Drijfwerk compleet met beweging van onderen, en in stellen van 2, 4 of 6 stuks.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij

CORN. BETH, te ***Soerabaija.***
E. J. EVERTS, te ***Solo*** en bij
de Agenten,

(1166) DüMMLER EN Co., te ***Batavia.***

MACHINERIEN.

FAWCETT, PRESTON & CO.,

Phoenix Foundry.—*Liverpool.*

De Ondergeteekenden, *Agenten* van bovengenoemde HEEREN, zijn bereid bestellingen aan te nemen op

Suiker-, Koffij- en Rijstpelmolens, Centrifuges,

STOOMMACHINES,

zoowel voor Fabrieken als voor Schepen,

Arak-Disteleer-Toestellen, IJzeren Schepen en Praauwen,

ZAAG-MACHINES,

TABAKSPERSEN, POMPMACHINES, STOOMKETELS,

en alle soorten van MACHINERIEN.

Zij bieden te Koop aan:

a. Een STOOM-SUIKERMOLEN, bestaande uit eene horizontaal liggende Machine van 16 P. K. met Stoomketel; een Suikermolen met dubbel drijfwerk (compl.); een waarlooze Top-Cilinder met de voor de opstelling benoodigde gereedschappen.

Diameter van den Stoomcilinder	14	Eng. dm.
Slag „ „ „	3	vt. 6 dm.
Diameter der Suikerrollen	26	Eng. dm.
Lengte „ „	54	„ „

De Stoomketel 5 vt. diam. en 20 vt. lang is cilindervormig met een dubbelen rookgang en voorzien van alle vereischte Appendages, Handpomp, enz. volgens de Gouvernements bepalingen.

b. Een STOOM-SUIKERMOLEN, bestaande uit eene horizontaal liggende Machine van 12 P. K., met Stoomketel, dubbel Drijfwerk en Suikermolen; een waarlooze Top-Cilinder met voor de opstelling benoodigde gereedschappen als boven:

Diameter van den Stoomcilinder	12	Eng. dm.
Slag „ „ „	3	voet.
Diameter der Suikerrollen	24	Eng. dm.
Lengte „ „	54	„ „

Een Cilindervormige Stoomketel 4 vt. 9 diameter en en 16 vt. lang met een dubbelen rookgang en Appendages volgens de Gouvernements bepalingen.

c. EEN DOOR WATER GEDREVEN WORDENDEN SUIKER-MOLEN, met compleet Drijfwerk, rustende op eene sterk gegoten ijzeren Frame; Waterwiel-As, Armkasten en Plummelblokken compleet.

Diameter van de Cilinders,	28	Eng. dm.
Lengte „ „ „	54	„ „
Diameter van de Cilinder-As	10	„ „
„ „ „ Waterwiel-As	$12^1/_2$	„ „

Eene waarlooze Top-Cilinder en al de benoodigde Fundatiebouten.

N.B. De boven bedoelde Molen is zeer sterk en weegt in het geheel 50 ton.

d. EEN DOOR WATER GEDREVEN WORDENDEN SUIKERMOLEN, met compleet Drijfwerk, Waterwiel-As, Armkasten en Plummelblokken, alsmede een waarlooze Topcilinder.

Diameter van de Cilinders,	26	Eng. dm.
Lengte „ „ „	54	„ „
Diameter van de Cilinder-As	$9^1/_2$	„ „
„ „ „ Waterwiel-As	$11^1/_2$	„ „

Voorzien van de benoodigde verbinding- en fondatie bouten.

e. Een STOOMZAAGMOLEN, bestaande uit een Balkraam tot het zagen van Balken van 18 Eng. duimen in het vierkant en 50 Eng. voeten lang.

Eene direkt werkende Machine met een cilindervormige Stoomketel, Zagen, Riemwielen en alle benoodigde verbindingen.

f. Twee „ASPINALL" PANNEN met geslagen pijpkist, 3 vt. 6 d. diameter en een geslagen multitubulair ketel, 6 vt. diameter en 10 vt. lang met monteringen en handpomp volgens de Gouvernements bepalingen. Het gebruik dezer Pannen is voordeeliger dan dat der gewone, daar daarmede veel tijd wordt gewonnen, en meer werk wordt verkregen, de kleur en kwaliteit der suiker zeer wordt verbeterd, zonder de mogelijkheid dat deze verbrand wordt.

g. Een compleet DAK, van 40 voeten spanning en 200 lang; met ijzeren Spanten en gedekt met gegolfde gegalvaniseerde ijzeren platen van No. 18.

N.B. Het dak is compleet en behoeft bij de opstelling geen houtwerk of eenige andere verbinding worden gebezigd.

h. Een STOOM-SUIKERMOLEN, bestaande uit eene horizontaal liggende Machine van 8 P. k. met Stoomketel, Suikermolen en enkel Drijfwerk compleet, alsmede de gereedschappen benoodigd voor de opstelling.

Diameter van den Stoomcilinder	10	Eng.	dm.
Lengte van den slag	3	„	voeten.
Diameter van de Suikerrollen	22	„	dm.
Lengte „ „ „	42		

i. Eene HYDRAULISCHE OLIEPERS compleet.

k. GERIMPELD IJZER voor Daken.

l. SUIPERPANNEN in alle gewone afmetingen.

N.B. De aangehaalde paardenkrachten der bovengenoemde Machines zijn allen *nominaal*, dus die van 16 is gelijk aan 20 paardenkracht en zoo pro rata.

Voor bijzonderheden vervoege men zich tot den heer S. YOUNGE, Ingenieur te *Soerabaija*, dan wel tot

(1178) MORGAN, MELBOURN & Co.

De Ondergeteekenden ontvangen voortaan geregeld uit Europa

SUIKERPANNEN,

van de beste kwaliteit en van de ondervolgende afmetingen, t. w.:

van 96 × 32 Eng. dm.	van 70 × 23 Eng. dm.
90 × 30	65 × 22
86 × 29	60 × 20
82 × 27	56 × 19
78 × 26	52 × 17
74 × 25	50 × 16

Nadere Informatiën te bekomen bij

(1176) MACLAINE, WATSON & Co.

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,

hebben de eer, Heeren SUIKERFABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden te berigten, dat zij thans voorhanden hebben

Eene SUIKERRIETMOLEN,

met cylinders van 52 × 24 Engelsche dm. met STOOMTOESTEL en KETEL, geheel compleet.

Een STEL van VIJF PATENT CYLINDERVORMIGE **Suikerpannen,** met FORNUISSTAVEN en WAARLOOZE STUKKEN, en twee **dito** van zes dubbele geoctroyeerde CYLINDERVORMIGE **Suikerpannen** met FORNUIZEN en WAARLOOZE STUKKEN, bestaande in **Wielen, Rondzels** en **Cylinders.**

Alsmede:

LEDEREN DRIJFRIEM

3, $3^1/_2$ en 4 duim breed op 25 voet lang.

Specificatiën en teekeningen ten kantore van ondergeteekenden en voorts bij den op Java residerenden Ingenieur van de Heeren **H. O. Robinson & Co.,** de Heer ROBERT FINDLAY, die de noodige informatiën, betreffende bovenstaande Machinerien kan geven.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.,** hunne Etablissementen eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurende alom vermeerderende vraag naar hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden alle orders aannemen op

SUIKERRIETMOLENS, door stoom of water gedreven, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz.

(1172) MACLAINE, WATSON & Co.

SUIKERMOLENS

MET

Stoommachines Compleet.

Klasse van den Molen.	Dimensiën der Cylinders. Lengte.	Dimensiën der Cylinders. Diam.	Nominale Paardenkracht.	Gemiddeld aantal gewone suikerrietstokken in 22 uur geperst.
	Eng. Duimen.	Eng. Duimen.	Paarden.	
Æ Size.	33	21	7	75.000
A „	39	23	10	112.000
B „	52	24	17	175.000
C „	60	27	24	250.000
D „	66	30	30	350.000
E „	72	33	36	425.000

Suikermolens met water werkende.

Klasse.	Dimensiën der Cylinders. Lengte.	Dimensiën der Cylinders. Diameter.	Gemiddeld aantal gewone rietstokken in 22 uur geperst.
	Duimen.	Duimen.	
A Size.	39	23	125.000
B „	48	24	175.000
C „	54	27	250.000
D „	60	30	325.000

De bovenstaande Classificatie van proportiën en letters sluiten alle Suikermolens in, die H. O. ROBINSON & Co. voor Nederlandsch-Indië aanmaken (met kleine uitzonderingen in sommige op speciale order te maken). Fabriekanten kunnen zich verzekerd houden, dat geene afwijkingen in het vervolg zullen gemaakt worden. Het is evenwel noodzakelijk indachtig te zijn, deze klassen of letters niet met die van andere uitzenders, die in den laatsten tijd H. & O. R. & C's. classificatie der molens met een letter hebben aangenomen — maar waarvan de proportiën zeer verschillen, te verwarren.

MACLAINE, WATSON & Co., *Batavia.*
MAC NEILL & Co., *Samarang.*
(1177) FRASER, EATON & Co., *Soerabaija.*

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & CO.,

Ingenieurs Bucklersbury ***London*** *& York-place Ironworks* ABERDEEN,

nemen de vrijheid Fabrikanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van

WERKTUIGEN,

in gebruik bij de bereiding van

Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steenen, enz., enz.

alsmede ook:

ZAAGMOLENS,

VERVOERBARE STOOM-MACHINES, POMP-MACHINES voor IRRIGATIE DOELEINDEN, of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz., enz.

In voorraad en tegen billijke prijzen:

Stoom-Suikermolens

van verschillende dimensiën (onder welke *één* van eene nieuwe en zeer verbeterde Constructie).

VACUUMPANNEN compleet met al de benoodigde toestellen.

CENTRIFUGES met Stoomvermogen voor het in werking stellen derzelve.

WETZELPANNEN alsmede SUIKERMOLENS voor trekvee in verschillende grootte.

PERSPOMPEN, GEGALVANISEERD IJZER voor Daken en dito GOOTEN, VUURVASTE STEENEN en KLEI.

(1168) PITCAIRN, SYME & Co.

LOGE DE STER IN HET OOSTEN.

RECEPTIE
in den Eersten Graad,
op Donderdag den 2den April 1863,
des avonds ten 8 ure.

De 1e Secretaris der Loge,
(1158) B. V. HOUTHUYSEN.

Militaire Societeit Concordia.

Aan H. H. Leden wordt bekend gemaakt, dat in de Bestuursvergadering van *Zaturdag den 28sten Maart jl.*, tot Secretaris is benoemd: de Heer 1ste Luitenant der Infanterie P. B. BRUIJN VAN ROZENBURG, ter vervanging van den tegenwoordigen titularis, die het verlangen had te kennen gegeven, om als zoodanig af te treden.

De Heer P. B. BRUIJN VAN ROZENBURG (Waterlooplein zuidzijde No. 78) zal mitsdien van af 1 April a. s. zijne functie aanvaarden, blijvende de aftredende Secretaris gedurende die maand met de regeling der geldelijke aangelegenheden belast.

Namens het Bestuur:
De Secretaris,
(1203) BRUGMAN.

Wordt bekend gemaakt dat ten Residentie Kantore alhier eene inschrijving is geopend van den overvoer van **Telok Betong (Lampongsche districten)** naar **Samarang**, van

twee Zwarte wijfjes OLYPHANTEN,

waarvan de eene eene hoogte van 1,66 en de andere van 1 Nederlandsche El heeft.

De inschrijving op Donderdag den 9den April a. s., des morgens ten 10 Ure zullende worden gesloten, worden belanghebbenden verzocht hunne inschrijvingsbilletten tijdig ten Residentie Kantore in te dienen.

De Resident van Batavia,
SCHAAP.

BATAVIA, den 1 April 1863. (1197)

De Utrechtsche
IJZERGIETERIJ,

onder Directie van de Heeren
H. Kruseman en **J. van de Wall Bake**, levert

Zaag-, Pel-, Olie- en andere Fabrieken, geheel compleet,
SUIKERMOLENS c. a., STOOM- en andere WERKTUIGEN,
HEKWERKEN, VERANDA'S, KOLOMMEN, POMPEN, RAMEN, PIJPEN voor WATER- en STOOMLEIDING en alle andere

IJZER- EN METAALWERKEN,

tegen billijke prijzen.
Informatiën bij de Heeren H. LAUTENSLAGER, **Soerabaija**, J. STOKHEKKER, **Samarang** en te **Batavia** bij
(1167) K. M. VERLOOP,
Architect en Werktuigkundige.

PRAAUWENVEER EN WERF

van de
Wed. VAN DER MEULEN.

Verkrijgbaar:
STEENKOLEN,

bij kleine hoeveelheden aan de werf te ontvangen, dan wel aan boord van de schepen geleverd.

Diverse RONDHOUTEN en DJATTIHOUTEN PLANKEN, gezaagd volgens de op te geven maat.

Repareren van sloepen en het maken van divers HOUT- en IJZER-WERK voor de schepen.
(1067)

ROLWAGENS

van
Djattihout met ijzeren Assen.

Te bekomen aan de
Praauwenwerf van de Wed. VAN DER MEULEN.
(1068)

HET PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van
WOODBURY & PAGE,

op RIJSW[illegible] dags, geopend [illegible] 's morgens.

GEZIGTEN en TYPEN van *Java.*

AFDRUKKEN van negatieve PORTRETTEN, ten vorigen jare genomen, zijn te bekomen à *f* 2,— per stuk. (1125)

WILLIAM HENRY HALL,
Shipping and General Commission Agent,
BATAVIA.
(1159)

Vennootschap onder firma.

Bij acte dd. 28 Maart 1863, No. 105, voor mij verleden, hebben de Heeren ***J. B. Drossaers*** en ***A. G. Drossaers*** zich met elkander geassocieërd, om te Batavia onder de firma:

DROSSAERS & Co.,

voort te zetten de zaken tot dus verre door eerstgenoemde alleên gedreven. De Vennootschap is aangegaan voor den tijd van tien jaren, eindigende onder ultimo December 1872, om daarna stilzwijgend te worden verlengd. Beide Vennooten hebben de teekening der firma. Borgtogten zijn verboden, except bij het doen van aanneming en voor het betalen van regten aan het gouvernement.

HERKLOTS, *Notaris.*
BATAVIA, 30 Maart 1863. (1189)

ATELIER
VOOR
PHOTOGRAPHIE EN SCHILDERWERK IN ELK GENRE
VAN
C. PARANT & Co.

De Heer C. PARANT heeft de eer de ingezetenen van Batavia te berigten, dat hij met zijn Photographisch Atelier vereenigd heeft een

ATELIER VOOR SCHILDER- EN DECORATIE-WERK IN ELK GENRE.

PHOTOGRAPHIE.	SCHILDERWERK.
DECORATIE.	
IMITATIE VAN HOUT.	MARMERSOORTEN.
GLAS SCHILDEREN.	LETTERS.
WAPEN SCHILDEN.	GRAVEERWERK.
UITHANG-BORDEN.	NAAMBORDEN.
	VERGULDSEL.

SCHEEPS-SCHILDERWERK.
Herstellen van oude SCHILDERIJEN. Retoucheren van PHOTOGRAPHIEN.
LIJSTEN IN ALLE SOORTEN.
PAKKEN, ONTPAKKEN EN PLAATSEN VAN SPIEGELS. REGELING VAN PUBLIEKE EN PRIVÉ FESTIVITEITEN.

De Heeren PARANT & Co. vertrouwen, zoowel door de uitvoering van het werk, als door de billijkheid der prijzen, de toegenegenheid en het vertrouwen te zullen verwerven van allen, die hen met orders zullen vereeren.

De Ateliers zijn op Passar Baroe. (1124)

Nederlandsch-Indische
LEVENSVERZEKERING EN LIJFRENTE MAATSCHAPPIJ.

In Algemeene Vergadering van Deelhebbers, gehouden 27sten Maart 1863, is besloten:

a. De Balans en Winst- en Verliesrekening, afgesloten onder ultimo December 1862, goed te keuren.

b. Een voorloopig dividend aan Aandeelhouders uit te keeren à $7\frac{1}{2}$ pCt. 's jaars, van het gefourneerd bedrag ad *f* 200.— per Aandeel, is voor 12 maanden *f* 15.—, dagelijks ontvangbaar ten kantore der Maatschappij.

c. De meerdere netto winst over het *derde* Boekjaar, ad *f* 22.637,95, over te brengen als: *onverdeelde winst*, dewelke gevoegd bij die der beide eerste jaren thans bedraagt *f* 78.311,93, na afloop van het eerste vijfjarig tijdvak te verdeelen voor 4/5 als: *Bonus* aan Contribuanten, en 1/5 als *Suppletoir dividend* aan Aandeelhouders.

Namens het Bestuur:
De Directeuren
C. F. W. WIGGERS VAN KERCHEM,
G. A. DE LANGE,
EDW. HEIJNING. (1179)

Bataviasche Zee- en Brand-Assurantie Maatschappij.

ALGEMEENE VERGADERING

van Deelhebbers op Donderdag den 16 April, des voormiddags ten 11 ure, ten kantore der Maatschappij, ten einde naar luid van Art. 20 der Statuten de Balans over het jaar 1862, welke inmiddels dagelijks van 10 tot 1 ure ter Visie ligt, te beoordeelen en het dividend te bepalen.

De Directeuren:
VAN BERESTEIJN,
A. R. J. CRAMERUS.

BATAVIA, den 30 Maart 1863. (1186)

ALGEMEENE VERGADERING

van stemgeregtigde deelhebbers in de Javasche Bank op Dingsdag den 21 April aanstaande, des voormiddags ten 10 ure in het Lokaal der Bank.

a. Benoeming van eenen Directeur ter vervanging van den heer J. VAN LENNEP, afgetreden ingevolge art. 41 van het Octrooi en onlangs naar Nederland vertrokken.

b. Benoeming eener Kommissie tot opname van de Balans.

Wordende een ieder daartoe bevoegd bij deze uitgenoodigd, om alle punten, welke men aan de beraadslaging dezer bijeenkomst mogt wenschen te onderwerpen, vooraf schriftelijk aan de Directie mede te deelen.

Namens President en Directeuren der Javasche Bank,
De Secretaris,
G. ROSWEN.

BATAVIA, den 26 Maart 1863. (1199)

IMPERIAL
LEVENVERZEKERING MAATSCHAPPIJ.
Old Broad Street London,
opgerigt in het jaar 1820.

Het Maatschappelijk kapitaal bedraagt £ 750,000,— verdeeld in 1500 aandeelen van £ 100 — dit, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim £ 765,000,— waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan £ 1.500,000,— bezit, bij een jaarlijksch inkomen van £ 1 000.000,— om aan de verpligting in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van £ 2,500,000,— te voldoen.

Alle vijf jaren zal vier vijfde gedeelte van den winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zonder dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zoals bij onderlinge Maatschappijen.

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der Premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering Maatschappij kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco Staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON en Co. *Batavia,*
Mc. NEILL en Co. *Samarang,*
FRASER, EATON en Co. *Soerabaija.*
(1175)

Brand-Assurantie-Compagnie,
te Amsterdam.
Kapitaal 1.300000.— Gulden

De Ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten op Java, van bovengenoemde Maatschappij, berigten bij deze, dat zij bereid zijn verzekeringen tegen Brandschade te sluiten op Woon- en Pakhuizen, Koopmansgoederen, Meubelen, enz., enz., alsmede: op Suiker-, Koffij, Thee-, Tabak- en Indigo-Etablissementen, enz., tegen zeer billijke Premiën en gewone Condities.

Omtrent nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen ten Kantore der Ondergeteekenden
MACLAINE, WATSON & Co., Batavia,
McNEILL & Co., Samarang,
(1174) FRASER, EATON & Co., Soerabaija.

LIVERPOOL & LONDON
FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2,000,000 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op ***Java*** van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om **Polissen van Assurantie** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op **Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,** gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op ***Thee-, Koffi- en Suiker-Etablissementen op Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(1170) PITCAIRN, SYME & Co.

Royal Insurance Company
of Liverpool.
BRAND- EN LEVENSVERZEKERING.

KAPITAAL GROOT **2.000.000.** PONDEN STERLING

De ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort, met verzekeringen te sluiten tegen brandschade op PAKHUIZEN, GOEDEREN en WOONHUIZEN met AMEUBLEMENT, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op THEE-, KOFFIJ- en SUIKER ETABLISSEMENTEN OP JAVA.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren, dat sedert kort ook LEVENSVERZEKERING bij de Batavia Branche gevoegd is en dat gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden. Het uitgebreide Kapitaal van deze Maatschappij in verband met te jaarlijksche opbrengst van 500.000 Ponden Sterling en een aanwezig fonds van 800,000 Ponden Sterling, leveren een voldoenden waarborg voor hare soliditeit, terwijl de premiën van verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade de voldoening op de promptste wijze geschied.

(1169) PITCAIRN, SYME & Co.

Met onderling goedvinden is de door ons verleende Algemeene Procuratie aan den Heer G. A. HOEDT van af 1°. Maart 1863 ingetrokken.

A. HARMSEN & Co.
Amboina, 3 Maart 1863. (1120)

De Ondergeteekende maakt bekend, dat hij zich heden hier ter plaatse als **Koopman en Commissionair** gevestigd heeft, onder de firma

A. B. COMES & Co.

A. B. GOMES.
Riouw, 22 October 1862.

Te Batavia wordt gevraagd,

Eene Europesche **VROUW** met onderscheidbaren leeftijd, voorzien van goede getuigschriften ter assistentie in eene grote huishouding.

(1160) Adres: Bureau JAVA-BODE.

Woonhuis te huur gevraagd.

Een Huis van *f* 40 tot *f* 60 's Maands, gelegen in de omstreken van *Goenoeng Sahari, Molenvliet* of *Noordwijk.*

Adres bureau Java-Bode. (1200)

Een Jongmensch zoekt Kost en Inwoning, bij eene familie.
Informatiën zijn te bekomen aan het bureau van dit blad. (1190)

De ondergeteekenden hebben hun Kantoor **VERPLAATST** naar het Lokaal vroeger geoccupeerd door de firma:
BUIJS JACOBSEN en Co.
(1126) ROLUFS en Co.

De eigenaar van een blikken trommel gemerkt **B No. 1**: aangebragt van ***Rotterdam***, per **AEOLUS**, kapt. ***J. N. de Vries***, wordt verzocht zich aan te melden bij
(1158) REYNST & VINJU.

Te Koop:

Een goedgedresseerd RIJPAARD, hoog 4 voet en ruim 4 duim.

Te bevragen bij
(1137) H. M. VAN DORP.

Op aannemelijke voorwaarden wordt te koop aangeboden:

Een vruchtdragende
VANILLE TUIN,
groot NEGEN BOUWS, gelegen te *Buitenzorg*.
Nadere informatiën te bekomen bij
(1192) G. L. J. VAN DER HUCHT, qq.

UIT DE HAND TE KOOP:
De onverkochte
PAARDEN

ex „*Florence Nightingale*" , nl.
4 Paren Wagenpaarden, 3 Rijpaarden.
(1198) JOHN PRYCE & Co.

TE KOOP:
Twee Wetzel Suikerpannen
EN
Twee Rotatie Suikerpannen

met dubbele bodems en voorzien van DRIJFTOESTEL en VERBINDINGEN, Compleet.

Alsmede eene kleine **STOOMMACHINE**, complete met VERBINDINGEN tot het drijven van verschillende soorten van MACHINERIËN.

Nadere informatiën te bekomen bij
(1175) MACLAINE, WATSON en Co.

TE KOOP EENIGE SUIKERMOLENS,

van de **LOWMOOR COMPANY** met Cylinders van 24 × 48 inches en de benoodigde IJzerwerken, voor Watraderen.

EEN IJZEREN WATERRAD COMPLEET,
diameter 28 voet, breedte 5 voet.

In groote voorraad:
Suikerpannen,

in alle gewone afmetingen, alsook naadlooze stukken geschikt voor WATERMOLENS van de Lowmoor Fabriek.

Een Stoom-Suikermolen,

compleet, rollen 24 × 48 duim, Stoommachine 12 paardenkracht.

De zoo voordeelig bekende wijze van bewerking van deze Company zal wel eene voldoende waarborg voor de hoedanigheden van deze Machineriën zijn.

PITCAIRN, SYME & Co.,
(1171) *Agenten van de Lowmoor Company.*

TE KOOP of TE HUUR

Het **PAKHUIS** aan de **Groote Rivier**, laatst geoccupeerd geweest door de firma ROLUFS en Co.
(1156) REYNST en VINJU.

TE HUUR of TE KOOP

De vrije Suikerfabriek
SIGONG,

in de Residentie **CHERIBON**, met toebehooren, waaronder een **aanplant van 24 Bouws zwart riet voor Bibiet.**

Te bevragen bij
De Oost-Indische Maatschappij van Administratie en Lijfrente,
V. J. VAN DOLDER, VAN HEEKEREN, te *Samarang,* F. J. VAN MEMERT, te *Cheribon.*
(1165)

TE HUUR

of, onder zeer voordeelige voorwaarden **te KOOP**, het aangenaam gelegen **Woonhuis** te *Bidara Tjina*, naast het **Post-Station**, laatst bewoond door den Heer POOL, welk huis onlangs belangrijke Reparatiën en verbeteringen heeft ondergaan, zijnde hetzelve te bevragen bij
(1161) CASSALETTE en Co.

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen. Vertrekt ten 7 ure des morgens.

Ligplaats binnen den kleinen boom. (1182)

Slechts weinig bagage kan worden medegenomen.

Holloway's Pillen.

Deze bloedzuiverende Pillen zijn gedurende het laatste vierde deel eener eeuw, in groote navraag geweest in een gansch rijk, en sedert haar eersten invoer in Java zijn ze grootelijks voorgetrokken geworden door alle klassen en standen der maatschappij, terwijl ze door diegenen welke het bekwaamst zijn ze te beoordeelen, verklaard zijn geworden beter geschikt te zijn voor de altoos uiteenlopende ziekten dan eenig ander geneesmiddel ooit te voren in dit eiland gebruikt. In Koortsen zoowel alledaagsche als anderdaagsche en die lastige derdedaagsche, wordt da loop der ziekte gestuit door dit onschatbaar geneesmiddel, hetwelk het vergift uit het ligchaamsgestel werpt, de vochten herstelt, het zenuwgestel opwekt, de nieren stimuleert, eene gezonde werking geeft aan de huid, en de balans herstoort van den bloedsomloop, die grondslag der gezondheid.

Doosjes Pillen. à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—

Potjes zalf à ƒ 1.— ƒ 3.— ƒ 5.—

Thans à kontant te verkrijgen:

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» Soerabaija	»	Le Roy & Co.
» »	»	Mossembekker & Co.
» »	»	D. Mauritz Martens.
» »	»	J. J. van den Muijsenberg.
» Probolingo	»	Zimmermann & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	J. Kalden.
» Djokjokarta	»	F. J. Schrender en Hoe Djamboe.
» »	»	Wed. C. W. van der Laan.
» Soerakarta	»	W. Veldman en M. J. Hanssens.
» Tagal	»	Mevr. de Wed. van Dort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» »	»	M. Blok & Co.
» Buitenzorg	»	P. Schrender.
» »	»	A. J. van der Voort.
» Samarang	»	C. G. T. van Dorp, H. L. de Lyon. de Groo, Kolff & Co., Joosten & Co. en bij Soesman & Co.

(1128)

Stoomschip PALEMBANG PACKET,

gevoerd door J. F. SCHEEL.

De vertrekdagen van bovengenoemd Stoomschip gedurende de maand APRIL e. k. zijn bepaald:

den 6den naar Cheribon.
„ 11den „ Palembang.
„ 23sten „ Cheribon.
„ 30sten „ Lampongs, Telok Betong.

De Agenten,
(1465) BUIJS JACOBSEN & Co.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand APRIL 1863, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten April.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA.

naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten April.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten

Nadere inlichtingen te bekomen op de Stoombootkantoren in de stad, bij

W. CORES DE VRIES, te Batavia en te Soerabaija.
(1164) NIEUWVEEN en SCHUIJMER, te Samarang.

Nederlandsch Barkschip JOAN,

Kapitein C. Lotter.

Bovengenoemde bodem, voor den overvoer van Passagiers doelmatig ingerigt, biedt eene uitmuntende gelegenheid aan voor eene *repatrierende familie.*

Het vertrek zal vermoedelijk tegen 1 Mei direkt van hier plaats hebben, terwijl men zich voor nadere informatiën gelieve te wenden tot den Gezagvoerder te Soerabaija of alhier bij

de Agenten,
(1084) HAAGER en SCHUURMAN.

Passage naar Nederland.

Het nieuw gebouwd en voor den overvoer van Passagiers bijzonder wel ingerigt Barkschip

Anna & Sophia,

Gezagvoerder *H. Beckering*,

voerende een *geëxamineerd Geneesheer*, zal, na in den Oosthoek beladen te zijn, vermoedelijk tegen 1o. Mei de terugreis aanvaarden.

Aan boord bevindt zich eene *melkgevende Koe*, en laat voorts de comfortable inrigting niets te wenschen over.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gezagvoerder te Soerabaija, en alhier bij

de Agenten,
(1085) HAAGER en SCHUURMAN.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het doelmatig ingerigte Ned. Fregatschip

DAGERAAD,

Kapitein ULRICH,

voerende een bekwamen Scheepsdoctor, om tegen het einde van Mei van hier te vertrekken.

(1103) B. KOPERSMIT EN Co.

SUIKER-KRITIEK.

(*Aangeboden.*)

Inderdaad hebben de eerste stukken van het artikel: »De Suikerpers" onlangs gepubliceerd in het *Bataviaasch Handelsblad*, algemeene goedkeuring en bijval mogen ondervinden, zoowel wat toon en inhoud als strekking aangaat. Echter heeft teleurstelling zich bij velen geopenbaard bij het lezen van het slot van genoemd artikel en wel bij overweging van het geneesmiddel, dat er in aangeprezen werd ter verbetering van den thans onaangenamen staat van zaken bij die kultuur. Dit middel toch kan in geenen deele als *probatum* worden aangemerkt, daar het geheel en al strijdig is met het status quo rerum en alles behalve heilaanbrengend voor het grootste deel der fabriekanten.

Wij willen een oogenblik bij dit voorgestelde geneesmiddel stil staan om te onderzoeken, welke werking ten goede of ten kwade het wel zou kunnen doen. De aangeprezen maatregel bestaat in een besluit dat genomen zou moeten worden waarbij »aan alle suikerfabriekanten op Java eene »vrije beschikking over hun produkt voor het »oogstjaar 1863 van 15 pikols per bouw moest »worden verleend en de rest voor het Gouvernement zou zijn."

Gaan wij kortelijk de uitkomst van dien maatregel na, zoowel voor de fabriekanten als voor den staat.

Voor de eerstgenoemden zal die maatregel in dit oogstjaar bepaald nadeelig werken, vooral voor hen die in Westelijk Java arbeiden, dewijl aldaar niet alleen de gronden met de uiterste zorg zijn bewerkt, maar ook omdat het bestuur voor den aanplant en het onderhoud van het suikerriet goed heeft gezorgd. De oogst van 1863 belooft dus eene ruime produktie, zoodat de fabriekanten die door vroegere slechte oogsten ditmaal slechts een klein kwantum te leveren hebben, ongetwijfeld vrij wat meer dan 15 pikols ter vrije beschikking zullen overhouden en derhalve bij toepassing van dat geneesmiddel een groot verlies zouden ondervinden, wanneer zij van b. v. 45 pikols slechts 15 ter hunner vrije beschikking zouden erlangen.

Bekend is het dat vele fabriekanten in West Java in de laatste 2 en 3 jaren nog geene 25 pikols per bouw hebben kunnen maken; anderen kwamen van 25—40 en slechts zeer weinig gelukkigen bereikten het montant van 45 pikols. De levering van suiker zal dit jaar alzoo volgens kontrakt feitelijk zijn: 17—20—26. Zij echter die 30 pikols te leveren hebben, kunnen met regt tot de uitzonderingen worden gerekend. Het waarschijnlijk produkt van dit oogstjaar mag ad 40—45 pikols worden berekend, zoodat een fabriek meer dan 15 pikols ter zijner beschikking zal kunnen overhouden en daardoor ook in staat zijn zich wat te herstellen van de slagen, die hij in de laatste jaren heeft ondervonden. Het is dus voor de suikerfabriekanten vrij wat nuttiger, dat zij dit jaar volgens kontrakt blijven leveren en daarbij de noodzakelijke regeling dier aangelegenheid bedaard afwachten.

Ook is de door het *Bataviaasch Handelsblad* aanbevolen maatregel nadeelig voor fabriekanten, die eene produktie hebben, welke de 45 pikols te boven gaat. Deze toch zouden met hun aktueel kwantum van verpligte levering verlies moeten ondervinden, wanneer hun slechts van het surplus voor een derde vrije beschikking werd gegund, en alzoo zouden bij slot van rekening alle overige fabriekanten moeten betalen voor hen, wier oogst slecht was uitgevallen.

Na de onpartijdige overweging en beoordeeling van dezen voorgestelden maatregel, behoeft het wel geen betoog, dat de Staat daarbij groote winst zou behalen, en dat goede oogsten alleen voor hem rijke vruchten zouden opleveren, terwijl daarentegen de slechte uitkomsten op den fabriekant zouden drukken. In plaats van tegemoetkoming zouden dus alle fabriekanten in West Java, die dit jaar geene 15 pikols te leveren hebben, bij een ruimen oogst toch een groot verlies hebben en alleen ettelijke die een ongenoegzaam produkt erlangen, er bij gebaat worden. Zoodanige tegemoetkoming kan derhalve als negatief worden aangemerkt en alleen dan, wanneer de suikeraanplant ongunstig stond, zou zij eenig voordeel voor de industrieelen aanbrengen. Daar dit nu het geval niet is en de aanplantingen veel belovend zijn, kan aangenomen worden, dat alleen onbekendheid met den waren stand van het gewas, aanleiding heeft gegeven tot aanprijzing van genoemden maatregel. Ten slotte merken wij hier tevens bij op, dat besluiten van dergelijken aard niet kunnen worden genomen zonder ook *pars altera* te hebben gehoord. Suum Cuique.

Zoo men echter de fabriekanten te hulp zou *willen* komen, gelooven wij dat de volgende beschikkingen doeltreffender, billijker en derhalve bevredigender in gevolgen zullen zijn.

a. Tijdelijk.

1. Men geve dit jaar 15 pikols aan den fabriekant met de bepaling, dat niemand meer dan het kwantum zal behoeven te leveren dat hij kontrakt is aangegeven, en bepale dat over alles wat hij meer produceert, hij vrije beschikking zal hebben.

2. Men geve den fabriekanten twee jaren tijd ter terugbetaling van de genotene voorschotten. De eerste helft zou dan op ultimo 1863 en de tweede op het eind van 1864 moeten voldaan zijn. Als waarborg strekke de aan het Gouvernement geleverde suiker.

b. Voor de toekomst.

1. Men stelle een tantum vast berekend naar de gemiddelde opbrengst der laatste 10 jaren; kortere tijdperken leveren in de statistiek nimmer eene goede basis.

2. Het Gouvernement doe vooral zorg dragen voor de goede bewerking van den grond en voor behoorlijken aanplant. Men late daarbij de fabriekanten niet over aan den willekeur van residenten en kontroleurs, die onbekend zijn met de suikerkultuur.

3. Men wijzige het kontrakt in dier voege, dat alle nadeelige uitkomsten niet uitsluitend op éénе partij drukken. Men huldige daarbij niet zoo zeer het fatalismus, met alle tegenspoeden in de suikerindustrie op rekening van »hooger hand" te stellen. Vele zoogenaamde rampen van »hooger hand" kunnen merkelijk worden gemitigeerd — als het Gouvernement maar wil.

INGEZONDEN.

Mijnheer de Redakteur!

In een der jongste Nummers van den *Java-Bode*, is door u in een *hoofdartikel* behandeld, en in de *Maileditie* van 29 Maart overgenomen, de alhier op te rigten Maatschappij NEDERLANDSCH INDISCHE LLOYD: terwijl ook in het *algemeen overzigt* dier maileditie, met een paar woorden over die Maatschappij — ofschoon geen titel benoemd is, schijnt men die toch te bedoelen — gesproken wordt.

Een en ander toont eene ingenomenheid met de zaak. Hoewel die door mij gedeeld wordt, zij het mij echter vergund over uw hoofdartikel en uwe herhaling in het algemeen overzigt een paar bemerkingen te maken, van uwe onpartijdigheid verwachtende dat ze in uwe Courant zullen worden opgenomen, en door u zullen worden beantwoord.

Gij noemt in éénen adem de „NEDERLANDSCH-INDISCHE LLOYD" met de „INDISCHE WAARBORG MAATSCHAPPIJ en WAARBORG" en bestempelt ze met de algemeene benaming „*Geldkantoren in Nederlandsch-Indië.*" Het moge waar wezen dat ze in *abstracten* zin dat allen zijn. Naar de algemeene opvatting evenwel van dien titel, zal de „NEDERLANDSCH INDISCHE LLOYD" dat niet wezen; aangezien art. 2 der ontworpen Statuten duidelijk genoeg aanwijst, dat de speciale behandeling van *Geldzaken*, een onderdeel is van den uitgebreiden werkkring, welke de Maatschappij zich voorstelt. Mijns inziens is alzoo die uitdrukking minder gelukkig gekozen, en zou het beter geweest zijn, dat de Maatschappij door u was voorgesteld, met het hoofddoel van assurantie etc.

Mijne tweede bemerking is, dat gij zegt dat men u den naam des Mede-Direkteurs heeft in het oor gefluisterd. Is het te onbescheiden dat ik u vraag, of dat is geweest de heer *W. E. van Charante?* Deze toch heeft tamelijk duidelijk bij annonce bekend gemaakt, dat hij *geen* Mede-Direkteur zijn zal.

Ten slotte nog *iets* over het voorkomende in de Maileditie: Over de „NEDERLANDSCH INDISCHE LLOYD" sprekende als *Geld-Maatschappij*, wordt door u gezegd, dat een der *Waarborg-Maatschappijen* is in het aanzijn gekomen. Ik neem de vrijheid UEd. te doen opmerken, dat de in het aanzijn treding eener Naamlooze vennootschap, wordt geregeld door artikel 36 en volgende van het Wetboek van Koophandel. Aangezien geen der Waarborg-Maatschappijen nog heeft voldaan aan de in bedoelde artikelen gestelde voorwaarden, kan dus ook niet gezegd worden dat zij wettiglijk in het aanzijn getreden zijn.

Ik heb de Eer te zijn.
UE. dw. dienaar.

BATAVIA, 30 *Maart* 1863. D.

Het volgende diene ter beantwoording van bovenstaand schrijven:

1o. Dat naar ons bescheiden oordeel, wanneer in algemeene termen het doel der op te rigten N. I. L. uitgedrukt wordt, men die Maatschappij even goed *geldkantoor* kan noemen als *Assurantie Maatschappij*, dewijl beide onderdeelen zijn van den voorgestelden werkkring.

2o. Dat de ons in het oor gefluisterde naam van den mededirekteur *niet* is die des Heeren W. E. van Charante. Wij verklaren op ons woord van eer, dat die naam niet eer dan bij en na de plaatsing van de betrekkelijke annonce tot onze kennis is gekomen. Wij achten ons thans echter nog niet bevoegd den ons genoemden naam des Mede-direkteurs te openbaren, alleen mogen wij aanstippen, dat die naam tot een der geachtsten en bekwaamsten onder den handelstand behoort. Wij verklaren ook hier uiterlijk, dat wij ons bij den ontwerper-Direkteur der N. I. L. hebben vervoegd om eenige inlichtingen ten deze te ontvangen, wanneer wij over dit *influisteren* zouden worden geïnterpelleerd. Wij hebben toen een gedeelte der korrespondentie tusschen den ontwerper-Direkteur en den heer van Charante gelezen, en ons is uit diens missive van 11 Augustus 1862 en een daarmeê in verband staand telegram gebleken, dat de heer van Charante aangenomen had Mede-direkteur te worden, wanneer een zeker getal aandeelen zou zijn geplaatst, terwijl in een schrijven van 18 Februarij ll. vermeld stond, dat die heer geheel en al van de zaak afzag, met verzoek om opgave van gemaakte kosten ten deze, om er de helft van te dragen.

3o. Dat wij erkennen ons in de wettelijke opvatting van het tot stand komen van de N. I. Waarborgmaatschappij *wel* hebben vergist door het openen eener firma onder den naam van de beide direkteuren dezer Maatschappij, doch dat wij niet twijfelen, of zij zal toch wel tot stand komen, volgens bepaling van art. 36 en volgende van het W. B. van Koophandel.

Red.

NEDERLANDSCH-INDIE.

BATAVIA.

De Fransche mail, loopende tot 16 Februarij, is den 29sten dezer alhier aangekomen.

Naar men uit zekere bron verneemt is aan den heer L. A. Saportas, suiker-fabrikant in de Residentie Cheribon, de onderscheiding ten deel gevallen van door Z. M. den keizer der Franschen met de orde van het Legioen van Eer te worden beschonken. Die ijverige en kundige industrieel heeft zulks hoofdzakelijk te danken wegens het gratis verstrekken van de beste bibietsoorten voor den aanplant van suiker in de Fransche kolonien.

Men mag zich immer verheugen, wanneer werkelijke verdiensten worden beloond, uit dien hoofde kan men nu dan ook verwachten, dat onze regering niet achterwege zal blijven om aan die fabrikanten eene onderscheiding te beurt te doen vallen, welke millioenen stuks bibiet hebben verstrekt ten gerieve en faveure van suiker-fabrieken in andere Residentien, waardoor de Suikerkultuur dan ook merkelijk verbeterd is geworden.

Eene buitengewone onderscheiding ten deze verdient, naar het oordeel onzes berigtgevers, de heer G., de Nestor der Suiker-fabrikanten in Cheribon, die het eerste de mindere soorten van Suikerriet door het zoogenaamd zwart riet heeft doen vervangen, met het gelukkig gevolg dat overal, zoowel in deze Residentie als elders waar het zwarte riet aangeplant is geworden, de produktie kwalitatief en kwantitatief aanmerkelijk is vermeerderd geworden, waardoor bevolking en fabrikanten niet alleen, maar ook, wat meer zegt, het *Batig Saldo* gebaat is geworden. Moge de Nederlandsche regering van hare zijde evenzeer overtuigd zijn van den goeden uitslag der pogingen op het gebied der suikerkultuur des genoemden heeren G., als het alle fabrikanten zijn die zwarte bibiet gebruiken. Moge de regering in het Moeder(?)land eer de fabriekanten aanmoedigen en steunen, dan hen in druk te brengen, is de wensch van velen!

De in ons vorig nommer opgenomen zeerooversbistorie nabij Dwars in den Weg, is gebleken niets dan een *Canard* te zijn. Men had op de *Ary Scheffer* slechts eene *kunst* vertoond, om een passagier die niet van de heldhaftigste was, wat bang te maken. Het slagtoffer van die aardigheid heeft het in 't openbaar verteld en gelooft nog heilig, dat er zeeroovers op het schip zijn geweest. Doch wij vragen: is het geoorloofd zulk spel met een passagier te drijven en de komedie zelfs tot kanonschoten uit te strekken? Een gezagvoerder behoorde zulke aardigheden niet toe te staan.

Welligt zal Batavia weldra een kunstavond ter genieting aanbieden, daar een fransch Violist, de heer Desvachez, per laatste mail alhier is gearriveerd.

Het zal velen onzer lezers verwonderen, wanneer zij *uit de berigten van Singapore* vernemen, dat hier ter reede onlangs de Britsche Oorlogsboot de *Scout* gedurende een tweetal weken heeft gelegen. Het doel van dat bezoek wordt tweeledig opgegeven. De een meent dat het ter regeling der aanstaande expeditie tegen de zeeroovers is, — waarover wij onzen lezers weldra onze gedachten hopen mede te deelen, — de ander meent dat het is ter regeling eener expeditie naar Japan, iets dat wij minder kunnen aannemen, want met welke scheepsmagt zou men dit laatste doen?

In de *Straits Times* van 21 Maart ll. komen een paar niet onbelangrijke stukken voor, waaronder wij in de eerste plaats een stuk noemen over *het Nederlandsch Gouvernement* in Indie. Wij zullen de vertaling er van in zijn geheel in ons volgend nommer opnemen. Het andere stuk is voor het publiek insgelijks niet van belang ontbloot. Het bevat namelijk beschouwingen *over de dienst der P. en O. Company.* Bij onderzoek toch naar den staat en den gang van zaken is ten duidelijkste gebleken, dat de gepubliceerde opgaven van die uitgebreide Maatschappij valsch waren, en dat er oneindig meer geworden is geworden, dan men wilde weten. Dit was en om konkurrentie te voorkomen en om den passagiers zoo slecht mogelijk te gerieven. Het is te wenschen dat na openbaarwording van dit feit konkurrentie in het stoombootvervoer moge ontstaan, dan zal het reizend publiek, eensdeels beter worden behandeld en tevens goedkooper reizen.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 28 TOT 31 MAART 1863.

MARINE HOTEL. Dekker, F. Hautmann, van Nederland. — Heyblom, van Buitenzorg.
HOTEL DES INDES. J. F. Riese, van Buitenzorg — C. A. Nije, O. A. Burnaby Lausier, van Waesberge en Echtg., Braakman en Echtg., van Samarang. — J. J. H. Stolte, Desvachez, v. d Berghen, van Singapore — Bertrand, van den Broek, van Nederland. — Voswinkel Dorselen, van Serang.
HOTEL DER NEDERLANDEN. E. Cannemans, J. C. Cosland, M. C. de Kanter, H. P. Koning, de Klopper, G. J. Lagay, Court, E. Stuip, Everwijn, van Thiel, Bock, Barreveld, van de Reede. — B. Donker Curtius, de Bruijn, van Delft.
JAVA-HOTEL. Peelen, A. C. van Beest, J. J. D. T. Reuchlin, Mevr. Buitenbach, Stockhausen en Echtg., Hörner, Donker Curtius, van Rotterdam. — Winterinck, van Onrust.

Aangekomen en Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 28 TOT 31 MAART 1863.

Met de Gouv. stoomb. *Hertog Bernard*, gezaghebber J. J. H. Stolte, de Heeren Cassalette, Hoek, Köhler, van den Berghen en Dewuchez, van Singapore.

Met het Ned. schip *d' Elmina*, gezagv. A. F. A. Hörner, de Heeren van den Broek, de Bruin, Donker Curtius, Peelen, van Beest, Bertrand, de Reuchlin, Tukkerman en Echtgenoot, Muller, Echtgenoot en dochter, Tokhousen en Echtgenoot, Mevrouw Buitenbach, Mejufvrouw N. Wijnstrom en twee Jav. bedienden, van Rotterdam.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, gezagvoerder H. Kramer, de 2de Luit. Turolla en Norman, de Heeren W. J. C. Groos, W. Voute en Echtgenoot, Mr. J. L. F. Filz, Ingtvoet, Biesz, jonge heer Versteeg, Maj. Verboog benevens Z. M. troepen, naar Samarang en Soerabaija.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Batavia*, gezagvoerder G. A. Nije, de off. van gezondheid Vriesman en Granpré Molière, Apoth. 3de kl. Warnar, adjud. onderoff. Engelbergen, de Heeren Lagaay, H. Bierings, Reainga, Deines, Mulder, Swaben, Schröder, benevens Z. M. troepen, naar Singapore via Muntok en Riouw.

Met de Gouv. stoomb. *Hertog Bernard*, gezagv. J. J. H. Stolte, de Heeren J. Speet, Echtgenoot en vier kinderen, kolonel Welterbeek, M. H. van Leeuwen, Echtgenoot en drie kinderen, Becking, Echtg. en twee kinderen, Reiche en Echtgenoot, Tissot en één kind, van Eck, Echtgenoot, bonne en vijf kinderen, Pringiers, Matroos Jones, naar Singapore.

Batavia. — In den namiddag van den 29sten Maart jl. is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal met gevolg van Buitenzorg alhier aangekomen en in den namiddag van den 31sten weder naar Buitenzorg vertrokken.

— Per gouvernements stoomer *Hertog Bernard*, gezagvoerder Stolte, zijn den 30sten Maart 1863 door het postkantoor alhier verzonden:

Per overlandmail via Marseille.	830	adressen.
Naar Singapore.	685	„
Totaal	1515	„

— Gedurende de maand Januarij 1862 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van . . . . ƒ 867,398.37

Hieronder is echter begrepen:

Aan fiktieve regten op uitgevoerde gouvernements produkten. .	ƒ 228,690.45⁵	
Aan terugbetaalde regten	„ 4,719.91	
		„ 233,410.36⁵
Zuivere ontvangst . .		„ 633,988,00⁵

Gedurende de eerste maanden van 1862 is minder ontvangen dan over datzelfde tijdvak in:

1860 .	ƒ 15,982.02
1861 .	„ 47,743.17⁵

Banda (Februarij). — De weêrsgesteldheid was gedurende deze maand over het algemeen gunstig en de gezondheidstoestand ter hoofdplaats naar wensch.

Onder de bannelingen en perkarbeiders bleef het aantal zieken voortdurend zeer groot. In het bannelings-hospitaal bevonden zich op ultimo Februarij 282 lijders of 18 meer dan op ultimo Januarij jl.

De stand der kultures was gunstig.

Allerwege hebben zich nog zoo vele jonge vruchten vertoond dat, bij rijping van allen, de oogst van 1863 dien van vroegere jaren ver zal overtreffen.

De notenpluk bedroeg in de maand Januarij jl. 6,124,650 pitten, welke hebben opgeleverd 15,702 pond foelie en kalkulatief 48,927 pond noten.

In 's lands pakhuizen zijn geleverd op den 6den en 7den Februarij jl. 15,702 pond foelie (produktie van Januarij) en 64,864 pond noten (produktie van October 1862).

Naar Java zijn afgescheept op 6 Februarij 47 vaten foelie en 113 vaten noten.

Ter verzending lagen op ultimo Februarij gereed 65 vaten foelie, 268 vaten noten en 5 kisten notenzeep.

Met de op Europesche wijze getuigde schepen werd in Februarij voor een bedrag van ƒ 69,902 aan handelsartikelen ingevoerd, en uitgevoerd voor een bedrag van ƒ 36,742 aan zilveren munt en van ƒ 15,325 aan handelsartikelen.

De invoer met inlandsche vaartuigen bestond uit katoenen-lijnwaden, garens, rijst, gambir, ijzer, koper, enz. tot een bedrag van ƒ 15,924,50, en de uitvoer uit katoenen-lijnwaden, garens, rijst en koperen lila's tot een bedrag van ƒ 1,101 en uit zilveren munt tot een bedrag van ƒ 1,300.

De prijs der rijst bleef stationair.

Visch en vruchten waren schaarsch.

Ternate. (Januarij en Februarij). — De weêrsgesteldheid was gedurende Januarij bijzonder droog en warm; doch gedurende de daaraanvolgende maand zeer veranderlijk.

De gezondheidstoestand der bevolking was over het algemeen vrij gunstig.

Op den 25sten Januarij werd eene niet zeer hevige vertikale schok van aardbeving waargenomen. Den 1sten Februarij braakte de berg van Ternate van des morgens 11 tot 2 uur zware rookkolommen uit, bij welke gelegenheid een hevig onderaardsch donderend geluid werd gehoord en te Castella en op andere meer zuidelijk gelegen plaatsen van het eiland Ternate een ligte aschregen viel.

De handel was niet zeer levendig.

De prijzen der levensmiddelen bleven stationair.

Menado (Januarij en Februarij). — De gezondheidstoestand der bevolking was gedurende deze maanden bevredigend.

De weêrsgesteldheid kenmerkte zich door vele zware regens.

Op den 13den Januarij jl. werd eene vrij hevige aarschudding waargenomen in eene horizontale rigting van het Oosten naar het Westen. Den 17den Februarij werd andermaal een ligte schok gevoeld.

De padi-aanplant was bijna overal afgeloopen. Het te veld staande gewas beloofde een gunstigen oogst.

De koffijtuinen stonden voordeelig en deden een ruimeren oogst dan die van 1862 verwachten.

In 's lands-Pakhuizen werd geleverd in de maand Januarij $324^{93}/_{125}$ en in Februarij $747^{75}/_{125}$ pikol koffij.

In 't Gorontalosche deden zich gedurende de maand November jl. zeer vele, doch geene gevaarlijke koortsgevallen voor.

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Woensdag 1 April 1863, N°. 26.

Gedurende de maanden Oktober en November oefende het drooge weder aldaar een gunstigen invloed op den landbouw uit. Allerwege werden langs de berghellingen terreinen schoon gemaakt en gebrand, om bij het invallen der regens aanzienlijke maïs-aanplantingen te bewerkstelligen.

Ten gevolge der in de twee laatste jaren voor de kakaokultuur ongunstige weêrsgesteldheid vertoonde zich allerwege de ziekte in dat gewas. In het gebergte bestond deze ziekte slechts in geringen graad en nam niet toe.

In het rijkje Bolang-itam heerschten sints de maand December koorts en buikziekte, waaraan 78 personen zijn bezweken.

(*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 25 Maart. Op vendutie van gisteren bij Gebr. Perret is eene partij Padang Rijst verkocht, tegen *f* 4½ de pikol. Wij kunnen echter dien geringen prijs niet als marktprijs aannemen.

Eene Soerabayasche gedenkpennieg van 1834.

Een der indische penningverzamelaars is gekomen in het bezit van het exemplaar eener gedenkpenning, die, alhoewel tot nog toe totaal onbekend gebleven, eene gebeurtenis schijnt te moeten vereeuwigen.

Op die penning komt voor: aan de eene zijde het opschrift: „Gouverneur-Generaal ad interim;"- en op de keerzijde:

„Nederlandsch-Indie, Junij 1834, Soerabaya;" alles omgeven door een laurierkrans.

Het eenige dat daarvoor in aanmerking kan komen is, dat in dat jaar 1834 een begin is gemaakt met de herschepping van de uitgebreide, *menschenrijke* stad in eene vesting, die No 2 van den eersten rang geworden is,-of liever *zal* worden bij de voltooijing in eene volgende eeuw.

In 1834 begon men met 300 tot 500 *landbouwers* daags modder te laten kruijen voor 15 duiten,-en, met *bewoonde* stadswijken in poelen en aardhoopen te veranderen, om de zuid en west.

De toenmalige Resident was de Generaal-Majoor C. J. Riesz.

De G. G. ad. interim was de heer J. C. Baud.

Nu blijkt wel dat Z. Ex. in 1834 te Soerabaija is geweest, en te Simpang eene vergadering van ambtenaren heeft gehouden, over zaken van aanslag, en bezwaren jegens den toenmaligen inlandschen regent Tjokronegoro ingebragt, maar noch de kurkdrooge *Javasche-Courant*, noch het *Staatsblad*, noch de herinnering van Soerabaijasche oudgasten toont eene gebeurtenis aan, die door een gedenkpenning diende te worden vereeuwigd.

Noch omtrent kultures,-noch omtrent waterwerken,-noch omtrent roemrijke gebeurtenissen herinnert men zich eene omstandigheid der eeuwige gedachtenis waardig.

Men wenscht echter in nader onderzoek te treden. In 't belang der penningen-historie worden de geëerde beoefenaars van het verledene tot bijdragen of toelichtingen over dit penning-onderwerp uitgenoodigd. De geschiedenis van de stad onzer inwoning is een onderzoek dienaangaande ten volle waardig.

(*Soer. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid bij den raad van justitie te Padang F. G. Hoffmann.

Benoemd:

Tot president van den raad van justitie te Batavia, de president van den raad van justitie te Samarang mr. F. L. Anthing.

Benoemd:

BIJ DE RECHERCHE TE BATAVIA.

Tot kommiezen visitateur J. B. A. D. Schuler, thans die funktiën vervullende, en de onder-kommies der eerste klasse J. H. Berckenkamp.

Tot onder-kommies der eerste klasse, de onder-kommies der tweede klasse J. N. van den Worm.

Tot derden kommies ter algemeene sekretarie, de geëmploijeerde bij dat bureau S. Ohelo.

Tot machinist aan boord van het residentie stoomvaartuig *Bennett*, P. F. Hondius van Herwerden, thans reeds als zoodanig werkzaam.

Gesteld:

Ten beschikking van den direkteur der kultures, de ambtenaar der tweede klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië G. L. Schultz.

Ter beschikking van den gouverneur van Sumatra's Westkust, de opziener der derde klasse bij de indigo-kultuur in de residentie Cheribon J. H. Deibert.

Schutterijen, enz.

Benoemd:

Tot eersten luitenant kommandant bij de schutterij te Haroekoe (Moluksche eilanden) H. O. Rijkschroeff, kommies op het plaatselijk bureau.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

Bevorderd:

Tot apotheker der tweede klasse, de apotheker der derde klasse J. L. Warnas

Overgeplaatst:

Bij de geneeskundige dienst op Banka, de officieren van gezondheid der tweede klasse C. A. M. M. van Ellenrieder van de geneeskundige dienst te Palimanang en J. J. Granpré Molière, benevens de officier van gezondheid der derde klasse L. H. N. Vriesman, beiden van het groot militair hospitaal te Weltevreden.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Maandag den 6den April a. s. zullen Postpakketten worden gesloten voor

MAKASSER, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN,

te verzenden met een der Stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Op Dingsdag den 7den dezer zullen Postpaketten worden gesloten voor

BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*

De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

De waarnemend direkteur der produkten en civiele magazijnen brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat te Batavia in het openbaar, op nader aantekondigen voorwaarden en tijdstippen zullen worden verkocht:

200,000 pikols gouvernements suiker. en
50,000 „ „ koffij

afkomstig van den oogst 1863.

Vertrekkende Personen.

J. Rameau en familie. — Dr. Holländer. — G. Verhulp en familie. — F. H. Smidt.

SINGAPORE.

Sir James Brooke, die per *Coquette* naar Sarawak teruggekeerd is, zal aldaar, gedurende de afwezigheid van den Radja Moeda, die per Messageries stoomer *Donnai* vertrokken is, de hooge regering waarnemen. In het laatst verloopen jaar waren de financiële rapporten over het gebied van den Radja zeer voldoende geweest; de inkomsten hadden de tot nu nog niet verkregen hoogte van £ 23,000.— bereikt, terwijl er goede vooruitzigten zijn van meerderen vooruitgang.

— Wij vernemen dat de beide Nederlandsche Oorlogsbooten de *Haarlemmermeer* en de *Dasson* het eiland Bengkalis (Oost-Sumatra) hebben verlaten met troepen aan boord ten einde de stad Assahan aan te vallen, wanneer de Sultan van dat rijk blijft volharden in zijne weerspannigheid. Men zegt dat deze vorst de Engelsche vlag heeft geheschen. De Resident van Riouw vergezelt de expeditie. Ook vernemen wij dat alle Radja 's van Siak hunne houw- en getrouwheid aan het Nederlandsch Gouvernement hebben verklaard, en dat op 1o Julij aanstaande dat geheele land door Nederland formeel in bezit zal worden genomen.

(*Straits Times.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TELEGRAFISCH OVERZIGT.

Omtrent het zeegevecht voor Charleston wordt mede gedeeld, dat twee gepantserde kanonneerbooten der Zuidelijken, gesteund door drie gewone stoomschepen, de vaartuigen der Federalisten hebben aangevallen en twee kanonneerbooten in den grond hebben geboord, terwijl zij vier andere vaartuigen hebben verbrand.

De Confederalisten verklaarden daarop het beleg voor opgebroken, terwijl de New-Yorker bladen het tegendeel verkondigen. Charleston wordt van de landzijde met een aanval bedreigd door 70.000 man onder generaal Foster.

Daarentegen verklaren de bladen te Richmond dat de blokkade wettig is opgeheven, daar de vreemde konsuls de haven van Charleston per stoomschip verlaten en zich er van overtuigd hadden, dat het Smaldeel der Noordelijken van voor die plaats was vertrokken.

In Frankrijk schijnt men voor de toekomst zeer veel te vreezen, zelfs de keizer ontrust zich zigtbaar.

De laatst aangekomen Fransche mailboot *Impératrice* had onder anderen ook 300 man artillerie aan boord benevens admiraal La Grandière, die den heer Bonnard te Saigon als Gouverneur zal opvolgen. Tegelijk met genoemd stoomschip is ook van Suez de *Japon* vertrokken, hebbende 900 man aan boord mede voor de dienst in Cochin-China.

Het groote leger der Noordelijken, dat tegen Richmond moest ageren, wordt in kleinere korpsen gesmaldeeld. Er heerscht tamelijk veel insubordinatie, tot zelfs onder de officieren.

Uit Australie wordt berigt, dat op de kust van Nieuw Zeeland het Britsche oorlogschip *Orpheus* met man en muis vergaan is; de ekipage bestond uit 190 man.

Griekenland heeft nog geen koning kunnen vinden.

De opstand in Polen breidt zich uit (zie beneden).

Parijs, 15 Februarij. De *Moniteur* deelt mede dat de keizer, bij ontvangst van het adres van antwoord van het wetgevend ligchaam, aan de deputatie het volgende heeft geantwoord:

„Ik wensch mij geluk met de volledige overeenstemming die er bestaat in het wetgevend ligchaam. Die overeenstemming is thans meer dan ooit noodig, nu op alle punten der aarde de waarheid door zooveel tegenstrijdige harstogten beneveld wordt. Frankrijk moet binnenslands kalm en sterk zijn, om altijd in staat te zijn een wettigen invloed uit te oefenen op de zaak der regtvaardigheid en van den vooruitgang, wier zegepraal maar al te dikwijls in gevaar wordt gebragt door de overdrijving der uiterste partijen."

New-York, 3 Februarij. Het legerkorps van generaal Banks heeft Nieuw-Orleans verlaten, naar men meent, met bestemming naar Port Hudson. De Noordelijken zijn begonnen Galveston te bombarderen, maar tot nog toe zonder gevolg. Generaal Macruder heeft verklaard, dat hij Galveston open zal stellen voor den handel van alle bevriende natien.

Het kongres heeft met 80 tegen 54 stemmen de wet aangenomen, waarbij de negers worden gewapend. Er is een gerucht in omloop, dat het kongres maatregelen zal nemen, om de spekulatien in goud tegen te gaan.

Berlijn, 15 Februarij. Men hoort nadere bijzonderheden van de konventie, die tusschen onze regering en de Russische ten opzigte van Polen tot stand is gekomen. Die konventie is met der daad door den generaal graaf Alvensleben gesloten en wel zonder dat hij instruktien van den heer von Bismarck had. De koning heeft den generaal zelf naar St. Petersburg gezonden en de heer von Bismarck heeft de overeenkomst moeten goedkeuren, toen die reeds haar beslag gekregen had.

Eene der gewigtigste bepalingen der konventie is, dat de opstandelingen, die op Pruissisch grondgebied de wijk nemen, als deserteurs behandeld en aan Rusland uitgeleverd zullen worden; iets, dat niet eens in 1831 bij de groote revolutie heeft plaats gehad. Men zegt zelfs dat de Russen het regt zullen hebben de opstandelingen op Pruissisch grondgebied te vervolgen.

Voor deze laatste monsterachtige bepaling kan ik evenwel op dit oogenblik niet instaan; de eerste echter is zeker, alsmede dat de Pruissische troepen in zekere gevallen met de Russische gemeene zaak zullen maken.

New-York, 5 Februarij. Volgens berigten van 31 Januarij uit Charleston hebben de aldaar aanwezige schepen der Zuidelijken gezamenlijk een aanval gedaan op het eskader der Noordelijken, hetwelk die haven geblokkeerd houdt, met het gevolg dat sommige schepen van dit eskader in den grond geboord en anderen beschadigd werden, waarop het gouvernement te Richmond onmiddelijk op officieele wijze heeft bekend gemaakt dat de blokkade van Charleston door de Zuidelijken was opgeheven.

De regering der Unie heeft daarop terstond eene dépêche uitgevaardigd, strekkende ter verklaring, 1o. dat zij het rapport der Zuidelijken betreffende die zaak als zeer overdreven beschouwt, en 2o. dat zij geene opheffing of tijdelijke schorsing dier blokkade erkent.

Daarna is hier eene dépêche ontvangen uit Charleston van 3 dezer, meldende dat die haven weder geheel is geblokkeerd en dat men er ieder oogenblik een aanval der Noordelijken verwachtte.

Het vroeger gemelde voorstel, strekkende tot eene demonstratie tegen Frankrijk wegens den inval in Mexiko, en den eisch tot terugroeping der Fransche troepen uit dat land, is in den senaat verworpen.

Mexiko, 4 Januarij. De Fransche troepen naderen de hoofdstad. Een korps van 8000 Franschen met 30 stukken geschut heeft zich meester gemaakt van eene positie bij Acultzingo. Een ander korps van 6000 man met 27 stukken heeft Tecomachaloo bezet.

Berlijn, 16 Februarij. De heer von Bismarck heeft heden in de tweede kamer, in antwoord op eene interpellatie van Poolsche leden, verklaard, dat de beweging ten doel had om het koningrijk Polen in zijn vroegeren omvang te herstellen.

— In een leidend artikel der *Nordd. Ztg.* leest men, dat de Pruissische interventie een aanvang heeft genomen door aan de Russische troepen verleende hulp.

Breslau, 16 Februarij. De dagbladen zijn van wege de politie verzocht om geen militaire maatregelen of bewegingen van de troepen bekend te maken.

Warschau, 16 Februarij. Aan de inwoners is verboden om geweren te hebben en revolutionaire drukschriften te verspreiden, gepaard met de bedreiging dat ieder huis, waaruit op de militairen geschoten wordt, omvergehaald zal worden.

Lissabon, 16 Februarij. De *Guienne* is van Rio Janeiro aangekomen met berigten van 25 Januarij. Koffij good first 7$000 à 7$200. De uitvoer beliep 54500 bn. Voorraad 90000 bn. — Te Bahia was de Koers op Londen 27⅞ en te Fernambucq 27⅝ d.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Partikuliere Korrespondentie.

26 Februarij 1863.

Wat te voorzien was, is gebeurd. De Polen hebben de onmenschelijke rekrutering, waarvan zij het slagtoffer waren, niet verdragen en zijn op nieuw opgestaan. Die opstand was bij het afzenden van mijn vorig schrijven nog van zoo weinig beteekenis, dat ik hem ter naauwernood waardig keurde er uwe aandacht op te vestigen, en nu staat het geheele land reeds als in vlam. Graaf Orlof, de Russische gezant in België, had den grootvorst Konstantijn, als onderkoning van Polen, wel voor de gevolgen, die de rekrutering hebben zou, gewaarschuwd, doch deze had er geen acht op geslagen, en te Petersburg had men zelfs de nota van den Graaf als oproerig gekwalificeerd. Anderen beweren echter, dat de Russische regering zeer goed bekend was met de plannen der Polen en de uitbarsting heeft verhaast, opdat die minder goed georganiseerd zou zijn. Doch hiertegen pleit, dat de Russische krijgsmagt in Polen aanwezig, niet voldoende is om de oproerlingen te bedwingen en men zich zeer met de versterking daarvan haast. Bloedige gevechten hebben plaats. De zeis der Poolsche boeren is een geducht wapen en menige sterkte is door hen bezet, bovendien hebben zij goede kavallerie, en daar sommige vroeger gebannen generaals terugkeeren, zal het hun eerlang ook niet meer aan kundige aanvoerders ontbreken. Nu bezitten zij die reeds eenigermate in sommige voormalige officieren van Garribaldi. Zij breken de spoorwegen op, verwoesten de telegrafen en maken daardoor de taak hunner vijanden zooveel te moeijelijker. Soms dwingen zij de spoortreinen, om stil te staan. Soms bevinden zich ook in het geheim opstandelingen in grooten getale op den trein en brengen dan hunne vijanden in groot gevaar. Een heer, geattacheerd bij het bestuur van den Grootvorst en nog pas gehuwd, bevond zich met zijne vrouw, eene Poolsche dame, op den spoortrein, die van Warschau liep. Met hen bevonden zich daar vele oproerlingen, die hem dwongen zijne papieren af te geven. Hij meent er alleen het leven te hebben afgebragt, omdat men wist, dat zijne vrouw eene Poolsche is. De Russische regering schijnt zooveel mogelijk met gematigdheid te willen te werk gaan en heeft de rekrutering gestaakt, doch de Polen zijn onverzoenbaar. Wij weten, zeggen zij, dat wij het onderspit zullen derven, maar wij willen Europa zooveel van onze jammeren doen hooren, dat het eindelijk zich over ons erbarmt.

Het schijnt wel, dat de opstand bedwongen zal worden en reeds de kiem van zijn verderf in zich draagt. Het nationaal bewind, dat zich georganiseerd heeft, heeft toch vrijheid en gelijkheid geproklameerd, en aan iederen huurder den eigendom toegezegd van den door hem gehuurden grond. Dit is nu wel een gepast middel om de boeren te winnen, maar weinig geschikt om de medewerking te verkrijgen van hen, die als de kern van het volk moeten worden beschouwd. De namen dergenen, die zich als regering hebben gekonstitueerd, zijn onbekend; alleen weet men dien van den minister van oorlog, een jong mensch van 24 of 25 jaren. Hoe men nu ook over dezen opstand moge denken, zooveel is zeker, dat de Russische regering hem als eene zeer ernstige zaak beschouwt, en daartoe te meer regt heeft, omdat ook hare troepen tot muiterij gezind zijn, en verregaande ontevredenheid heerscht in de aan Polen grenzende provinciën Padolië, Volhynië en anderen. Zij heeft ook den Paus aangezocht tot de Polen een schrijven te rigten, om hen tot onderwerping te vermanen. Daar Z. H. hiertoe ongenegen is, zou de Russische regering haren gezant, de Kisseleff, willen terugroepen. Dat Oostenrijk en Pruissen ook niet op hun gemak zijn, maar versterking naar de grenzen zenden, spreekt bijna van zelf; er is zelfs eene overeenkomst tusschen Pruissen en Rusland gesloten tot het nemen van gemeenschappelijke maatregelen om den opstand te bedwingen. Oostenrijk zou zich strikt onzijdig houden. 't Is niet te denken, dat Frankrijk en Engeland zullen toelaten, dat Pruissen zich met Rusland verbindt. Ook de Pruissische kamer zal daartoe ongetwijfeld geen gelden toestaan. Napoleon zou van zoodanigen stap wel eens gebruik kunnen maken, om den linker Rhijnoever te bezetten. Het is echter den Polen niet zeer kwalijk te nemen, dat de rekrutering hun niet beviel. Deze had toch niet bij loting plaats, maar de regering bepaalde geheel willekeurig tijd en getal der ligting, en nam vooral alle verdachten als soldaat. Het was dus eigenlijk niets minder dan eene deportatie, en zij gaf tot treurige tooneelen aanleiding. Zoo sloeg een smid in zijne woede met zijn moker den beambte dood, die een zijner zonen hem wilde ontnemen, toen de ander het ontvlugt was, en eene weduwe rukte een soldaat een oog uit, omdat deze haar zoon, die haar kostwinner was, als rekruut wilde medenemen. Graaf Wielopolsky en zijn zoon, die door de opstandelingen worden beschouwd als bewerkers der rekrutering, zijn door hen buiten de wet verklaard, en men heeft op nieuw een paar malen getracht hen te vergiftigen, zoodat de bedienden nog aan de gevolgen der laatste poging lijdende zijn. De Russen van hun kant hebben het standregt afgekondigd voor allen, die met de wapens in de hand gevangen worden genomen. Op die wijze geraakt menigeen in groot gevaar, en duizende vlugtelingen verlaten het land, waar zij door landgenoot en vreemdeling worden bedreigd.

Te Warschau heerscht orde, zeide de Graaf Sebastiani, Fransch minister van buitenlandsche zaken in 1831. Geen wonder! de Russen hadden zich weder van de stad meester gemaakt. Met hetzelfde regt kan men ook thans zeggen: te Warschau heerscht orde; de oproervlam is er in bloed gebluscht.

Of het in het naburig Pruissen nog lang rustig zal blijven, wie die zou durven verzekeren? Tot nog toe bewandelt de volksvertegenwoordiging den wettigen weg, en schijnt geene andere voornemens voor het vervolg te koesteren. De Regering van hare zijde schijnt dat geduld op de zwaarst mogelijke proef te willen stellen. Toch is zij eenigzins verontrust door hetgeen in Polen plaats grijpt, en heeft niet alleen soldaten naar de grenzen gezonden, maar ook eene proklamatie uitgevaardigd, om tot rust te vermanen. Doch ik moet tot de vertegenwoordiging terug keeren. Haar eerste werk is geweest het adres aan den Koning, welks inhoud ik u, in de hoofdzaak, bij mijn vorig schrijven mededeelde. De heer von Bismark, die bij de beraadslagingen daar vertegenwoordigd was, gaf zijn twijfel te kennen of de Koning, zoodanig adres wel zou willen ontvangen. Er was toch eene grens voor hetgeen een koning kon aanhooren. De uitkomst heeft bewezen, dat de president-minister zich niet zoo geheel vergiste. De Koning heeft zich ongenegen verklaard, om de kommissie te ontvangen, welke hem het adres zou overhandigen. Men heeft zich echter daardoor niet van de wijs laten brengen, maar het adres schriftelijk ingezonden, en de voldoening gehad eene verklaring te ontvangen van de wijkvereeniging der 42 wijken van Berlijn, dat de vergadering zich door haar adres en verdere handelingen verdienstelijk jegens het vaderland heeft gemaakt. Ook van andere zijden zijn zoodanige betuigingen van bijval ingekomen. Om de zittingen over het adres nader te karakteriseren dient nog, dat de heer von Bismarck stijf en sterk beweerde, dat hij ook trouw was aan de konstitutie. Hierop ontstond gelach, dat waarlijk verdiénd was. De Heer von Bismarck werd daarover zeer verstoord, geraakte van zijn stuk en sprak geheel iets anders, dan hij eerst had willen zeggen. Een der afgevaardigde vergoelijkte daarop quasi het gelach, door te verklaren, dat het geene bespotting, maar veeleer bewondering te kennen gaf. Daarop nam de Heer von Bismarck, waarschijnlijk weder bemoedigd, op nieuw het woord, zeide dat de Koning niet van zijne ministers moest of kon afgescheiden worden, herinnerde dat in een konflikt, gelijk hier bestond, de partij die de magt had, van die magt zou gebruik maken, als het noodig was, zonder op haar regt te steunen. Toen nam de gematigdste der gematigden, zegt de *Köllnische Zeitung*, het woord, de Heer von Schwerin, en sprak in eene vurige rede, die door de tribune en de zaal luide werd toegejuicht, uit, dat regt boven magt, en niet gelijk de minister beweerd had, magt boven regt gaat. Bismarck beweerde nu nog, dat men hem verkeerd had verstaan, doch de Heer Schwerin weder bedaard als altijd, hield vol, dat hij hem zeer goed had verstaan, en oogstte op die verklaring op nieuw den meesten bijval in, en niet minder toen hij daarna de verklaring van den minister-president een manifest van het absolutisme „noemde" der volksvertegenwoordiging voor de oogen van gansch Europa in het aangezigt geworpen." Het adres is met 255 tegen 68 stemmen aangenomen. Behalve feodalen, stemden de fraktie von Vincke en eenige katholieken tegen. Onder degenen, die zich niet met het adres konden vereenigen, waren er echter nog velen, die verklaarden overtuigd te zijn, dat de ministers de grondwet hadden geschonden. En toch was de meerderheid, die het aannam, nog veel sterker, dan die in de wetgevende vergadering in Frankrijk, welke het bekende adres aan Karel X indienden, toen Polignac minister was.

Op het adres der Kamer heeft de Koning een antwoord gegeven, dat hij door een gendarme den president liet bezorgen. Dat antwoord is niet door een der ministers gekontrasigneerd, en het blijkt dus hun toeleg te zijn, den Koning persoonlijk in de zaak te betrekken. In dit antwoord zegt de Koning, o. a. dat het het huis te doen schijnt te wezen, om zijn persoonlijk gevoelen te leeren kennen en hij dit zal mededeelen. Het huis heeft alleen geen beslissende stem, de grondwet heeft in zoodanig konflikt, als thans bestaat, niet voorzien. „Diep, zegt hij, beklaag ik den strijd der meeningen, maar de regten der kroon en van het Heerenhuis mogen niet ten offer worden gebragt aan de eischen van het huis der Afgevaardigden om te ontvangen, wat dit als zijn regt beschouwt," en eindigt dan met den wensch dat het huis, nu hij zich toegeeflijk heeft betoond, hem ook verzoenend zal te gemoet treden.

Het huis schijnt daartoe tot nog toe weinig opgewektheid te gevoelen, maar heeft het antwoord, daar geen der ministers er de verantwoordelijkheid voor op zich had genomen, niet als een staatsstuk beschouwd en dus onvatbaar voor diskussie geacht.

Men zou meenen dat in deze omstandigheden de toestand des konings die vrij treurig was, zoodat men zelfs voor krankzinnigheid vreesde, er niet op verbeterd zal zijn. Het tegendeel is waar! De koning is weder gezond en levendig. Ik denk dat hiertoe veel heeft bijgedragen het adres, dat het heerenhuis gemeend heeft tot hem te moeten rigten en dat hem veel aangenamer zal zijn geweest, dan het andere adres. Inderdaad kuriëuser stuk is nooit in eene politieke krisis met de aanspraak op den naam van staatsstuk, in het leven geroepen. Na vele vrome diskussies, waarbij sommigen den tegenwoordigen strijd hielden voor een strijd van den Antichrist met het Christendom, is dit adres tot stand gekomen, waarbij formeel niemand in het ongelijk wordt gesteld, maar allen evenveel gelijk hebben. De grondwet biedt geene oplossing aan, maar de oplossing vindt het huis, raad eens waar? … in het aan alle staatsregt en elke konstitutie vreemde woord „landsvader." Verder hoopt het huis dat gematigdheid en wederzijdsche eerbied voor het regt zoowel anarchie als absolutisme zullen verhoeden. Doch ik vraag u, zoo die „landsvader," die goede papa, eens de jonkerkamer aanrandde en een liberaal ministerie koos, zou zij dan ook zooveel troost vinden bij dit fraaije woord? Ik geloof het niet, en de meerderheid van het heerenhuis schijnt zelf het te betwijfelen. Althans van zijne 240 leden hebben slechts 96 zich voor het adres verklaard, en onder deze slechts twee vertegenwoordigers van steden. De overigen en de liberalen verlieten vóór de stemming, laf genoeg, de zaal, omdat zij een wenk hadden gekregen, dat tegenstemmen de regering hoogst onaangenaam zou zijn. Eere echter wie eere toekomt. Het heerenhuis is geestig, het heeft nog lust tot schertsen. Onlangs benoemde het tot eene kommissie voor een wetsontwerp betreffende de visscherij zijne leden Salm (zalm), Hering (haring), Plötz (voorn) en Hecht (snoek). Ook de minister van Eulenberg is geestig: hij heeft niet alleen verzekerd dat hij op *bevel* des konings de portefeuille heeft aanvaard, maar heeft nu onlangs tot toppunt van geestigheid door een val van zijn paard zijn neusbeen gebroken, waardoor zijn neus wat gebogen is en hij zijn naam nog meer eere aandoet.

Onlangs meende men de blijken te zien, dat de koning aan de wetgevende vergadering wilde te gemoet komen. De president en vice-president von Grabow en von Bockum Dolffs waren toch niet slechts bij gelegenheid van het kroonings- en ordefeest op het paleis genoodigd, maar de koningin en de kroonprins hadden zich, zooals het heet, minzaam met beiden onderhouden. Die gunstige indruk is echter weder geheel uitgewischt door eene latere ervaring, op een koncert ten hove opgedaan, waar voor de liberale leden der kamer, schoon zij ook genoodigd waren, geen stoelen waren. Toen zij zich van eenige ledigstaande stoelen, die achteraf stonden, wilden bedienen, verklaarde de hofmaarschalk, dat deze niet voor hen bestemd waren. Te verwonderen is het waarlijk dat zij desniettemin tot het einde van het koncert bleven, doch er blijkt uit, hoezeer zij, zonder van hunne regten iets af te staan, den meest gematigden weg bewandelen.

Daar de ministers zoo weinig begrip toonen te hebben van hetgeen men onder ministeriele verantwoordelijkheid verstaat, heeft de heer Forckenberck voorgesteld hen persoonlijk aansprakelijk te stellen voor de uitgaven, die buiten de begrooting van 1862 gedaan zijn, en die van 1863 in overweging te nemen. Deze voorstellen zijn eenparig door de budgetkommissie aangenomen. De kamer zal nu ook zelf het initiatief nemen tot eene wet op de ministeriele verantwoordelijkheid, daar zij die moed opgeeft zoodanige wet van de regering te ontvangen. De regering van haar kant wil ten aanzien van 1862 alleen rekening doen, zonder nog een budget voor te dragen. Uit haar op nieuw ingediend budget voor 1863 blijkt, dat zij van de door het huis daarop gebragte verminderingen geen gebruik heeft gemaakt. Bij de jongste bevordering in het leger zijn 42 prinsen en adelijken bevorderd en daarentegen geen enkele van burgerlijke afkomst. De minister van oorlog heeft eene voorloopige wijziging der militiewet aangeboden. Daarbij wordt 4 jaar als diensttijd voorgedragen voor de eerste oproeping van den landweer, en 5 jaar voor de 2de. De minister had nog de onbeschaamdheid er bij te voegen dat dit nu een organisatie was in den geest van den oorspronkelijken ontwerper.

Welke indruk dit alles op de vrienden der regering te weeg brengt en tot welke verregaande onbeschaamdheid en verwatenheid zij zich daardoor laten verleiden, daarvan nog het volgend staaltje: Een kapitein sprak onlangs zijne soldaten op het appèl nagenoeg met deze woorden aan: „De reserves van de garnizoenen zijn thans op last van den hoogsten krijgsbevelhebber wederom bij het staande leger ingelijfd, volstrekt niet wegens de Polen, voor wie men niet eens den sabel behoeft te trekken, maar tengevolge van den inwendigen toestand des lands. De afgevaardigden, die hondsvotten, die dagelijks 3 thaler ontvangen, slechts in bierhuizen zitten en niets kunnen dan wat bluffen, willen niet eens den soldaat zijne soldij toestaan. Maar men zal er een einde aan maken, en de koning hoopt op uwe trouw. Immers soldaten blijft gij, het zij gij wapenen draagt of niet. Hij hoopt, dat, als gij tot het burgerlijke leven zijt terug gekeerd, gij nogtans als soldaten uw kiezerspligt zult doen." Zoo ging het voort en gij moogt u verzekerd houden, dat ik u nog de schandelijkste uitdrukkingen heb bespaard. Ja die wetg. vergadering zit der regering en hare vrienden dwars in de maag. Laat mij om van Pruissen af te stappen nog met een enkel woord de wijze doen kennen, waarop die vergadering thans is zamengesteld. De vooruitgangspartij telt 136, het linker centrum 96, het katholieke centrum 32, de Polen 23, de fractie van Vincke 21, de parlementaire vereeniging 18, de feodalen 11 leden, terwijl 10 tot geene fractie behooren en er 5 vakatures zijn.

Aangaande Oostenrijk moet ik melden, dat volgens gerucht de onderhandelingen met Hongarije op een goeden voet zijn. De minister von Schmerling zocht zich regtstreeks met den heer Deak te verstaan. Optimisten meenen als bewijs voor dezen gunstigen toestand te mogen aanmerken, dat de keizerin zich dikwijls in het openbaar vertoont met een fraaije Hongaarschen hoed op het hoofd. De graaf Haynau, die zich in den laatsten tijd te Karsel bevond heeft zich met een pistoolschot van het leven beroofd.

In de Donau-vorstendommen heerscht eenige spanning, daar de volksvertegenwoordiging de begrooting van vorst Coura niet heeft aangenomen.

De nieuwe onderkoning van Egypte die eerlang te Konstantinopel zal komen om den sultan zijne hulde te brengen, liet tot nog toe de werkzaamheden aan het Suezkanaal op denzelfden voet voortgaan, doch heeft geweigerd op een aanvrage, dienaangaande hem gedaan, zich tot iets te verbinden. Hij heeft om een Franschen inspekteur van financien verzocht, ten einde zijne financien in orde te brengen en wil eene begrooting, op den voet zoo als men in Frankrijk heeft, invoeren. Hij schijnt dus zijn voorganger als financier te zullen overtreffen. 't Is waar daar behoort zoo bijzonder veel niet toe. Van de verkwisting van Said Pacha kwamen mij nog de volgende staaltjes ter oore. Hij had eens 10,000 pond sterling betaald voor 7 spiegels die slechts 250 pond gekost hadden. Op eene rekening van knoopen voor het leger geleverd, maakte hij eens de aanmerking dat die te hoog was. Doch de fabriekant voegde hem op ruwen toon toe: Que diable voulez vous que je vole, si ce n'est pas votre Altesse? en Zijne Hoogheid betaalde zonder verdere tegenspraak.

Het belangrijkste dat van Griekenland te melden valt, is dat het geen kandidaat meer heeft voor zijne kroon. Hertog Ernst heeft voor goed bedankt, en nu worden nog wel enkele namen genoemd, doch zonder eigenlijk in aanmerking te komen. Toch wordt het zoo hoog tijd dat Griekenland een koning krijgt. De nationale vergadering heeft zich wel gekonstitueerd en de heer Valbis, die in 1847 kort minister van binnenl. zaken was, tot voorzitter benoemd (eene nederlaag voor het voorloopig bewind) doch er vertoonen zich de duidelijkste kenteekenen van een zeer ongunstigen stand van zaken. Zoo heeft b. v. de nationale vergadering, opdat ieder eens het pleizier zou kunnen hebben van voorzitter te zijn, besloten elke maand een nieuwen voorzitter te benoemen. Doch spreekt het niet van zelf, dat nu de leden de handen vol zullen hebben met intrigueren voor den voorzitterstoel, en er weinig anders gedaan zal worden? De toestand van het leger gaat mede alle beschrijving te boven. De meeste troepenafdeelingen worden door subalterne officieren gekommandeerd en aan het hoofd der geheele artillerie staat een kapitein. Onlangs wilde de minister een majoor der artillerie benoemen, zonder den genoemden kapitein te verwijderen; doch meent gij dat hij het kon gedaan krijgen? De soldaten wapenden zich,

barrikadeerden de kazerne, laadden de kanonnen en . . . , de regering moest toegeven. Eenige dagen geleden benoemde de minister 250 onder-officieren tot adjudant-majoor. En dit in een legertje, dat slechts 4000 soldaten telt! Toch zal hij er nog meer moeten benoemen, want de overgebleven onder-officieren dreigen met opstand enz. indien zij ook niet benoemd worden.

Uit Italië is weinig belangrijks te melden. In de Fransche wetg. vergadering heeft de heer Billault gezegd, dat thans het *non possumus* uit Turin werdt vernomen, en inderdaad schijnt de regering te volharden in hare weigering tot schikking, tenzij Rome hoofdstad wordt. De Bourbons blijven echter in het Napelsche woelen. Onlangs werd er princes Barberini gevangen genomen, eene dame van den hoogsten Napolitaanschen adel. Men vond een paar brieven bij haar in cijferschrift, die behelsden dat eene expeditie ten behoeve van Frans II wordt gereed gemaakt en daartoe geld noodig is, dat het Bourbonsch kommitté gerekonstitueerd is enz. Eene brochure van den bekenden afgevaardigde Sacint geeft, zoo men meent, de zienswijze der regering te kennen. De schrijver toont aan dat de keizer niet kan toegeven; ook de Paus niet; ook de regering van Italie niet. Men moet het dus aan den tijd overlaten!

Intusschen houdt men het er voor dat de Fransche keizer de roovers in het Napelsche ondersteunt. Op die wijze kon welligt de tijd eens komen dat prins Murat met succes als bevrijder van Napels kon optreden. De Italiaansche regering gaat met den meesten ijver tegen de roovers te werk en houdt kollekten voor hunne slagtoffers, tot zelfs bij de roovers die gevangen zitten. Een hoofdman, die ter dood veroordeeld was, gaf een ruime gift zeggende: Als ik 1000 franks had zou ik 500 geven. Te Palermo werden onlangs de sluipmoordenaars van Oct. ll. veroordeeld. Bij die gelegenheid zag men, toen het publiek zich reeds verwijderd had nog vele lieden overblijven, in de kleeding der roovers van October. Dit trok de aandacht en men ging tot onderzoek over, waarbij men wel geen wapenen bij hen vond, doch de vloer was als bezaaid met messen en dolken, o. a. ook van die, welke zonder pijn te veroorzaken, het bloed doen stil staan en onmiddelijk dooden.

In Spanje verwacht men eerstdaags het besluit tot ontbinding der Kortes.

Frankrijk levert als altijd ook thans weder een en ander op dat uwe aandacht verdient. In de eerste plaats noem ik de rede, door den keizer gehouden bij de uitreiking der medailles aan de bekroonden op de tentoonstelling te Londen. Dit was nu, zoo sprak hij, de landing geweest, waarover men in Engeland zooveel gesproken had, dat was de inval dien Frankrijk in Engeland had gedaan. Niet met het zwaard, maar in kunst en nijverheid had men de overwinning op den achtenswaardigen nabuur weten te behalen. En wat de Franschen daar veroverd hadden was de geest van vrijheid. Zoodra de politieke partijen in Frankrijk het toelieten zou *daar ook* de vrijheid worden ingevoerd, zooals die in Engeland werd genoten.

Aan de overzijde van het kanaal was men zeer ingenomen met die rede en lang niet ongevoelig voor den streelenden lof, dien zij bevatte. Doch in Frankrijk-zelf fluisterde men dat het jammer was dat de keizer alleen zoo over de vrijheid mogt spreken en dat b. v. ieder dagblad, dat hetzelfde gezegd had, daarvoor ongetwijfeld een waarschuwing zou hebben ontvangen. Inderdaad! nooit zou een dagbladschrijver het in het hoofd krijgen de vrijheid, die in Engeland gevonden wordt, zoo hoog te verheffen als de keizer dat zelf heeft gedaan, en niet onaardig is in betrekking hierop het gezegde dat vrij wat opgang heeft gemaakt. De keizer heeft alles zoo gecentraliseerd, dat alleen hij slechts oppositie tegen zich-zelf kan maken. Verder komt in aanmerking het antwoord van den Senaat op de troonrede. Hiervan geldt met volle regt: Tel discours du trône, telle adresse. Alles wordt daarin even fraai en goed gevonden. In Mexiko behoeft men slechts vooruit te gaan, de houding van het Italiaansche ministerie werkt mede ten goede, de eeuw der botsingen is voorbij, en de eeuw der overeenkomst is gekomen. En dat antwoord zou in een enkelen dag bediskusseerd zijn geweest, zoo niet de heer Thouvenel in eene rede, die diepen indruk maakte, de reden van zijn aftreden als minister van buitenl. zaken had bloot gelegd. Zelfs deze nam echter niet het woord, maar dat de president, ziende dat niemand iets had aan te merken, zeide: Hoe mijne Heeren! wij zijn reeds klaar en het is pas drie uren! Wat zal het land daarvan zeggen? De regeringskommissaris Billault had echter niet veel lust om den heer Thouvenel te beantwoorden, maar zeide: laat ons niet diskussieren, maar het adres aannemen. Het adres is dan ook aangenomen met algemeene stemmen, uitgezonderd die van prins Napoleon, die op deze wijze wraak nam over het verbod om te spreken van hooger hand hem gegeven. De keizer heeft echter die stem van zijn neef niet geteld, maar gaf aan de kommissie, die hem het antwoord overhandigde, zijne vreugde te kennen, dat het zoo met algemeene stemmen was aangenomen.

Ook de wetgevende vergadering heeft haar adres behandeld en reeds ingediend. De vijf bekende leden der oppositie Jules Favre c. s. hebben zes amendementen ingediend, 1o. betreffende de vrijheid die in officiele redevoeringen geleerd wordt, maar in het land ontbreekt, 2o. eene afkeuring der Mexikaansche expeditie, 3o. tot terugroeping der Franschen uit Rome, 4o. ten aanzien van het regt van vereeniging, 5o. over de uitzondering die gemaakt wordt ten aanzien van de zamenstelling der gemeenteraden van Parijs en Lyon (die niet gekozen, maar door de regering aangesteld worden), 6o. op het dekreet van 29 Dec., waardoor Parijs afgevaardigd verloren heeft in plaats van meerdere te ontvangen, zooals de vermeerderde bevolking dat vorderde.

Hoe gaarne zou ik u nu nog een en ander zou mededeelen *uit* en doen opmerken *in* de redevoeringen der vijf oppositieleden, vooral die van den heer Favre! Doch mijn bestek verbiedt het mij; ik zou ligt daartoe een geheel nummer van den *Java-Bode* ter mijner beschikking moeten hebben, en bovendien men moet dien afgevaardigde zelf gehoord hebben, gelijk mij dit onvergetelijk genot het vorige jaar te beurt viel, om zich een denkbeeld te kunnen maken van de levendigheid waarmede hij spreekt en den indruk dien hij te weeg brengt.

Laat mij dus liever u nog een en ander bijzonderheid mededeelen. Veel sensatie heeft eene nota gemaakt in de *Moniteur*, waarin de dagbladen tot omzigtigheid werden aangemaand bij het mededeelen van het verhandelde in de kamers. Ofschoon de *Constitutionnel* deze nota zoo verklaarde dat daarmede geene beoordeeling de redevoeringen werd verboden, maar alleen eene verkeerde voorstelling van het gesprokene, heeft toch geen der bladen zich aan iets meer dan een bloot verslag durven wagen. Overmatig gedienstig heeft de direktie over drukperszaken thans aan de dagbladen gepresenteerd zelf hun een verkort verslag van het in de kamers verhandelde te leveren.

De minister van buitenlandsche zaken heeft op nieuw eene nota aan de Vereenigde Staten gerigt, met het doel tot eene verzoening. Tot de bekende zwakheden van den heer Drouyn de Lhuys behoort echter het opstellen van dépêches en het pronken met zijne ridderorden, zoodat men van deze nota weinig verwachting heeft. Men zegt dat de keizerin zich met zoon naar Rome zal begeven, omdat de Paus zelf gaarne den jeugdigen prins het vormsel zou toedienen, of gelijk hij het uitdrukt „zelf den H. Geest wilde doen nederdalen op het hoofd bestemd om de schoonste kroon te dragen". Een inwoner van Nantes heeft den senaat verzocht Z. M. den titel van vader des vaderlands te verleenen. Als de keizer uitrijdt komen gewoonlijk drie rijtuigen voor, opdat het publiek niet wete in welk van de drie hij zich bevindt. Men kan nooit weten waar het voor is. In Mexiko gaat het nog alles behalve naar wensch. Generaal Forey vraagt zonder ophouden om meer versterking en heeft verregaande oneenigheid met de marine aldaar. Ook maakt het eenen ongunstigen indruk dat de Franschen, zonder dat gezegd wordt *waarom*? Tampico hebben ontruimd.

Het bal in de Tuileriën was onlangs zeer luisterrijk. Er waren slechts 600 genoodigden. De keizer was niet verkleed; de keizerin droeg een prachtig rood satijnen kleed uit de 14e eeuw, met zwart fluweelen keurslijf, bedekt met diamanten. Gravin de Persigny stelde het vuur voor, princes de Metternich eene duivelin, de schoone gravin de Castiglione was als Salammbo verkleed, met loshangende haren, met een gouden diadeem bedekt, bloote armen en voeten, welke laatste in gouden brozen staken. Haar lang sleepend kleed werd door den hertog de Choiseul, als neger gekostumeerd, gedragen, en door hem een zonnescherm gehouden boven het hoofd der gravin, wier schitterende schoonheid de algemeene aandacht bestendig boeide. Mevrouw Emile de Girardin was het eiland Ceylon, geheel zwarte en witte paarlen; mevrouw A. de Rothschild paradijsvogel. De keizer heeft veel gewalst met princes Anna Murat op dien avond.

De weelde en geldverspilling blijft de kanker aan ons hof; de keizerin drijft het daarin het verste, en hare Maandagavond soirées intimes zijn het, waarop de grootste pracht wordt ten toon gespreid. De keizerin is altijd de eerste. Voorlaatsten maandag droeg de pronklievende heerscheres een hemelsblaauw kleed met epauletten van rosé reines-Marguerites, terwijl een vlinder van diamanten op haar kapsel fladderde. Op de jongste soirée bestond haar toilet uit een wit kleed van tulle met een overtreksel van grijs gaas, waarop de prachtigste diamanten, madeliefjes en anjelieren vonkelden. Inzonderheid verdienen de tegenwoordige kapsels en colliers van kolossale diamanten en parelen vermelding. Zoo verhaalt men, dat de gemalin van maarschalk Randon, in wier salons dezer dagen een groot bal was gegeven, bij die gelegenheid voor eene waarde van 350,000 fr. aan diamanten droeg!

De *Siecle* betoogt uit de geschiedenis, dat de grootheid der volken, die enkel op rijkdom berust, vergankelijk is en wijst daarbij vooral op het voorbeeld van Spanje. Dan vervolgt het blad aldus: Een volk, dat mede de overzeesche avonturen heeft ondernomen, het Hollandsch volk, is niet even als de Spaansche natie, zacht ingeslapen op het oorkussen van de verovering. Dit volk, dat sedert zijn bestaan niet opgehouden heeft te strijden tegen zijne vijand, den Oceaan, deze natie, betrekkelijk klein, brengt grootsche dingen tot stand. Voor ongeveer 15 jaren maakte zij eene zee droog en herschiep een moeras in vruchtbare landerijen; thans graaft zij eene landengte door, hetgeen een nieuwen verbindingsweg tusschen de Noordzee met de Zuiderzee zal openen. Eene nieuwe haven zal aangelegd worden en in deze haven zullen ongeveer 300 schepen eene veilige legplaats kunnen vinden. De uitvoering van dit grootsche plan, dat slechts een spel zal zijn voor het Hollandsche genie, zal de groote schepen in staat stellen om in minder dan 3 uren met hunne lading van de Noordzee Amsterdam te bereiken. Thans hebben deze zelfde schepen soms verscheidene dagen noodig om door het Noord-Hollandsche kanaal van het Nieuwediep te komen en in den winter is dikwijls door de vorst elke gemeenschap tusschen de zee en Amsterdam gestremd. Heden ten dage verkiest men den dooi niet af te wachten; de voorzegging van Fourier wordt bewaard: De mensch verandert de oppervlakte van de aarde. Holland zal een beroep doen op de specialiteiten van geheel Europa. Waarom zouden de Fransche ondernemers en ingenieurs, die zoo groote werken te Cherburg, te Marseille en te Bordeaux hebben ten uitvoer gebragt, zich niet aanbieden om deel te nemen aan de uitvoering van deze grootste onderneming?

Zullen wij wederom Engeland ons vooruit laten streven? Is dit geene tamelijk schoone gelegenheid om het vaste land onzen alles verslindenden buurman te betwisten? Holland overigens biedt een verblijdend schouwspel aan, vooral wanneer men het met andere Staten vergelijkt, die een grooter grondgebied bezitten. De rijkdom van deze natie neemt onophoudelijk toe, en dit jaar had men, hetgeen een zeer zeldzaam verschijnsel is, een overschot van 20 millioen gulden in de ontvangsten van het gouvernement. Deze overvloed van rijkdommen is besteed voor het aanleggen van nieuwe spoorwegen en daardoor voltooit men het groote net van de Hollandsche spoorwegen. †)

Tot besluit nog eene aardigheid uit de *Kladderadatsch*: „De keizer," zoo zeide dezer dagen het genoemde blad, „heeft zijne *hand* in de poolsche beweging, zijn voet op Rome, zijn oog op Duitschland, zijn neus steekt hij overal in en zijne haren zal hij wel in Mexiko laten." De soldaten noemen dan ook het kerkhof van Puebla hun akklimatisatietuin.

De onderhandelingen tusschen Belgie en Nederland over den afkoop van den Scheldetol schijnen op goeden voet te staan. Ook in den engelschen ministerraad is deze zaak behandeld en de regering aldaar zou genegen zijn daarvoor eene som van 400,000 pond sterling uit te keeren. Oneenigheden tusschen Engeland en Brazilie ontstaan over strandroof en het gevangennemen van officieren, 't welk door den engelschen gezant beantwoord was met het in beslag nemen van schepen, zijn reeds geschikt. Uitgebreide toebereidselen worden gemaakt tot plegtige sluiting en viering van het huwelijk van den prins van Wales, welke koningin Victoria inkognito zal bijwonen. De timmerlieden die aan het werk waren gezet tot het in orde brengen van de gebouwen, hebben echter geweigerd voort te gaan, zoo zij geene verhooging van loon ontvangen. De nood in Lancaster is aan het afnemen. In de beide huizen is de regering door lord Derby en Disraeli aangevallen over haar voornemen om afstand te doen van de Ionische eilanden, hare houding tegenover Mexiko, enz. Toch schijnt de oppositie niet sterk te zullen zijn. Voor een deel is dit toe te schrijven aan het optreden van den prins van Wales in het huis der Lords, die hevige oppositie min passend maakt. Genoemde prins heeft thans voor het eerst in het huis zitting genomen.

Hij verscheen daar in generaalsuniform, in staatsiegewaad met de orde van den Kousenband versierd. Zijn coronet werd voor hem uitgedragen en vele pairs volgden hem in hun staatsiegewaad. Zoo werd hij geleid naar den troon in het Hoogerhuis, legde den eed af, teekende de parlementsrol, nam plaats op den staatsiestoel, regts van den troon, zette zijn hoed op ten teeken dat hij als pair van Engeland zitting nam, boog zich daarop tot de pairs en verwijderde zich toen, om later in burgergewaad terug te keeren en eene ter zijde staande zitplaats in te nemen.

Eene geschiedenis van den Krimoorlog van den heer Kinglake, dezer dagen verschenen, maakt onbeschrijfelijk veel opgang. De schrijver beoordeelt daarin vele der thans nog levende personen zeer scherp en meent dat Engeland op den dag, dat het zich liet verleiden daaraan deel te nemen, in de oogen der volken van Europa afdaalde van den hoogen rang, waarop het vroeger stond. De fransche generaal Fleurey, van wien de schrijver zegt, dat hij op 2 December, toen Napoleon juist op het oogenblik dat de coup d'état zou plaats hebben, lafhartig wilde terugtreden, met een geladen pistool op het hoofd van Napoleon gerigt, dezen terughield, deze generaal heeft willen overkomen om met Kinglake te duelleren. Het werk is allerlezenswaardigst en zal voorzeker door vele Hollanders die de engelsche taal verstaan aangeschaft worden. Voor de anderen wordt reeds naar ik verneem eene vertaling gereed gemaakt.

De bijna 80jarige lord Palmerston heeft dezer dagen op zijn landgoed met den grootsten ijver op zijn volbloed, met rooden frak, hartslederen rijbroek en fluweelen pet, de vossenjagt medegemaakt en zelfs een vos gedood. Daarna heeft hij tot 1 uur na middernacht biljard gespeeld.

Aangaande Amerika kan ik kort zijn. Generaal Burnside, Summer en Franklin hebben hun ontslag gevraagd en generaal Hooker is benoemd tot opperbevelhebber van het leger aan de Potomac. Hij zal zijne bewegingen niet tegen Richmond, maar elders rigten. Een liefhebber van rekenen te New-York doet het volgende voorstel: Er zijn 1500 millioen dollars en 400,000 menschenlevens beschikbaar gesteld ter verovering van Richmond. Na daarmede 2 jaren gewerkt te hebben is de uitkomst geweest negatief, beneden nul; vraag: Hoeveel menschen, geld en tijd zal het kosten om het gewenschte positief resultaat te verkrijgen?

Omtrent de strafoefening der 39 Indianen die van de door de militaire regtbank te Minnesota ter dood veroordeelde 300 ten slotte alleen het doodvonnis zouden ondergaan, meldt men, dat zij onder het zingen van lijkzangen „moedig den dood ingingen. Toen echter de zwarte kap over 't hoofd werd gedaan, ontzonk hun die moed, ofschoon onderscheidene nog onder den kap hun pijp bleven rooken. Den dag te voren hadden zij hunne betrekkingen mogen zien of schrijven. In eenige dezer laatsten zag men duidelijk hunne godsdienstige indrukken doorstralen, terwijl anderen overvloeiden van raadgevingen, om toch met de blanken maar zooveel mogelijk vrede en vriendschap te houden. Doch daarentegen waren er ook genoeg, waarin zoo duidelijk de taal sprak van die woeste onderwerping aan het krijgslot, waarbij de wraak als het voornaamste regt des oorlogs blijft gelden en het toegeven aan den wil eens overwinnaars als de meest onwaardige handeling van die kinderen der natuur wordt beschouwd; onder de veroordeelden bevond zich een jongman die zijne pijp inpakte en aan zijne bruid zond, met een brief, waarin hij haar al de in zijn wigwam aanwezige schedelhuiden, afkomstig van door hem gescalpeerde gevangenen, ten geschenke aanbood, met dringend verzoek dat zij die zou hangen aan de manen van het eerste paard, waarop eenmaal haar eerste kind zou rijden. Nadat de kappen waren opgezet, en de 39 personen op het schavot waren geleid, viel onder het roffelen der trom plotseling de geheele plateform en zweefden 39 ligchamen tusschen hemel en aarde; zij zijn allen in één kuil begraven.

†) Heeft de *Siecle* ook niet gezegd waar die millioenen van daan kwamen? *Red.*

In het vaderland is de kredietwet voor kolonien met algemeene stemmen aangenomen door de eerste kamer, en, wat ik wel het eerste had moeten melden, wij hebben een nieuwen minister van kolonien gekregen in den heer Fransen van der Putte. De ministeriele bladen meenen alle reden te hebben veel goeds van hem te verwachten; het *Nieuwe Dagblad* ligt zijn doopceel, dat niet gunstig uitvalt. Op zijn karakter heeft het geene aanmerking, maar vreest dat hij onbekwaam zal zijn voor de regering en bovendien verwacht het niets goeds van 's mans rigting. Met de spoorwegen zal nu spoedig krachtig worden voortgegaan en een ontwerp ter exploitatie is aangeboden. Ook is het antwoord van de regering op het voorloopig verslag der tweede kamer over het ontwerp ter regeling van het middelbaar onderwijs openbaar gemaakt. Ik heb echter reeds zooveel geschreven, dat ik vreezen zou te veel van uwe lezers te vergen, zoo ik daarvan een aperçu poogde te geven. 't Is ook onnoodig, daar er niets nieuws in gezegd wordt, maar de regering hare zienswijze handhaaft en verdedigt.

Met verbazing heeft men hier vernomen, dat uw Gouverneur-Generaal het verzoek heeft ingewilligd van opstal voor de oprigting van partikuliere suikerfabrieken in Banjoemaas en Bagelen. Men ziet hierin de hand van den heer Uhlenbeck, die daardoor geanticipeerd heeft op zijne kultuurwet, (het *Nieuw Dagblad* zou zeggen: „met eene ligtzinnigheid en vermetelheid domme menschen eigen.

Professor van Oosterzee heeft zijne oratie te Utrecht gehouden over het Scepticisme bedachtzaam te vermijden door de theologie. Zijn latijn liet veel te wenschen over, en de studenten hebben, door Opzoomer bij het voorbijgaan luide te applaudiseren, getoond dat hun toejuichen van van Oosterzee nog geen toestemmen was. 's Mans afscheidsrede te Rotterdam gehouden heeft reeds eenige drukken beleefd. Op letterkundig gebied verdient het vermelding dat eene *fransche vertaling* van professor Kuenen's Historisch-kritisch onderzoek naar het ontstaan der verzameling van de boeken van het O. T. door Pierson, met eene voorrede van Renan te Parijs het licht ziet. Van Oosterzee geeft op nieuw een bundel van 10 leerredenen ter gedachtenis voor zijne rotterdamsche gemeente uit, en Beets heeft eveneens de 1ste van een 12tal preeken het licht doen zien. Zijn laatste dichtbundel zal in Indie wel reeds bekend zijn en verdient dit mijns inziens. Een werkje van den verdienstelijken eersten luitenant-adjudant, den heer Pompe, ten dienste van jonge militairen die zich naar Indie begeven, zal aan velen hunner, die zich reeds daar bevinden, ook nog welkom zijn. De heer Kruseman belooft onze letterkunde weder met een belangrijk werk te verrijken. Het zal eene geschiedenis der godsdiensten zijn, bewerkt door verschillende geleerden. Professor Dozy heeft het Islamisme, C. Vosmaer de godsdienst der Skandinaviers, Busken Huet die der Israelieten voor zijne rekening genomen, terwijl anderen de andere meest belangrijke godsdiensten zullen beschrijven.

Wij beleven hier overigens een vrolijken tijd. De feesten, die ons wachten bij gelegenheid van 's Konings verjaardag zijn nog niet gevierd, en reeds worden ons andere toegezegd bij de viering van het 50jarig feest ter herinnering aan het herstel van Neêrlands onafhankelijkheid. Mogt men ook in Indie spoedig feest vieren kunnen over het verkrijgen der finale koncessie voor spoorwegen!

POLITIEK OVERZIGT.

Wij hadden onder de laatste berigten van ons vorig nommer nog gelegenheid mede te deelen, dat de heer J. D. Fransen van de Putte, lid der tweede kamer, tot minister van kolonien is benoemd. Daardoor ontstaat eene vacature in de tweede kamer voor het distrikt Rotterdam. Reeds zijn de kiesvereenigingen bijeen gekomen en hebben hare kandidaten gesteld. De liberalen hebben in „*Orde*" gekozen, den heer mr. W. A. Viruly Verbrugge, lid der provinciale staten en burgemeester van Gorinchem, en de *Algemeene Kiezersvereeniging*, waarin, zooals men weet, de liberalen nimmer komen, den heer F. 's Jacob; terwijl de kandidaat der anti-revolutionnairen de heer mr. M. Bichon van IJsselmonde is. De strijd zal waarschijnlijk ook dezen keer zeer warm zijn. De kiesvereeniging van *Wijk 9 en andere wijken*, heeft insgelijks den heer Viruly Verbrugge tot kandidaat gesteld.

In Zierikzee moet overgestemd worden tusschen de heeren J. J. van Kerkwijk, die 341 stemmen heeft verkregen, en Schuurbecque Boeije, op wien zich 303 stemmen hebben vereenigd.

Het voorloopig verslag der tweede kamer over de kultuurwet is uitgebragt. De tweede kamer is tegen den 29sten Februarij bijeen geroepen. Het blijkt daaruit, dat die wet in de afdeelingen bijna algemeen is veroordeeld.

NEDERLAND.

Rotterdam, 12 Februarij. Eene deputatie uit de hoofdkommissie tot oprigting van een nationaal gedenkteeken ter gelegenheid van het halve eeuwfeest van Nederlands herstelde nationale onafhankelijkheid, heeft de eer gehad om bij Z. M. den koning toegelaten te worden, ten einde Z. M. met het doel der kommissie bekend te maken. Na de deputatie zeer welwillend te hebben ontvangen, heeft Z. M. het volgende geantwoord:

„Ik verheug mij, M. H., in de gelegenheid gesteld te worden om de indrukken van mijn hart aan U kenbaar te maken, daar de gevoelens, in Uwe aanspraak vervat, ook geheel mijne gevoelens zijn. Ik heb dus daarbij geen woord te voegen.

„Reeds lang had bij mij een denkbeeld om het hart gezweefd om de door u bedoelde groote herinneringen te vereeuwigen; maar de gelegenheid heeft mij slechts ontbroken om het te kunnen uitbrengen. Hartelijk derhalve verheugt het mij, dat deze aanleiding mij geschonken wordt, om van mijne onverdeelde sympathie voor die echt vaderlandsche zaak te kunnen doen blijken.

„Warm klopt mijn hart voor het Vaderland. Het Vaderland en Oranje zijn één. Door dien band zijn beiden in voor- en tegenspoed sterk geweest. Eendragt maakt magt. En dit was niet alleen de leus onzer vaderen, maar was en is ook nog de grondsteen van wederkeerige liefde en vertrouwen, zonder welke geen band ter wereld de kracht des tijds kan wederstaan.

„De nagedachtenis van mijn dierbaren Grootvader is mij steeds levendig voor den geest. Ik heb mijne opvoeding, mijne leiding, ja, ook ik heb alles aan hem te danken. Ik heb de eer gehad om onder hem te dienen, ik was getuige van zijne laatste levensuren, ik ben zoozeer als iemand doordrongen van de onvergetelijke deugden van Willem I.

„Geen twijfel derhalve, mijne heeren, of mijne onbegrensde ondersteuning is u voor uw edel voornemen eens en voor altijd gewaarborgd. Maar geen twijfel ook, of de geheele Nederlandsche natie zal dit uitnemend ontwerp, als de kwijting van een nationalen pligt, eendragtig doen tot stand komen.

„Ik verzoek de heeren om aan mijn hooggeachten oom en aan al de overige leden der hoofdkommissie mijn innigen dank te betuigen voor de mededeeling, mij door uwe kommissie van hunnentwege overgebragt. Brengt hun vooral nadrukkelijk de verzekering over van mijne hartelijke ingenomenheid met en van mijne hooggespannen verwachtingen voor het welslagen uwer schoone zaak. Zij strekt Oranje en vaderland gelijkelijk tot eere."

— Men verneemt met leedwezen dat de heer H. Croockewit te Amsterdam, na eene korte ongesteldheid, in 78jarigen ouderdom is overleden. Hij was gedurende vele jaren eerst als sekretaris en laatstelijk als president van de Nederlandsche bank, met onvermoeiden ijver werkzaam. Zijn overlijden is zoowel voor die inrigting als voor allen die hem kenden, een groot verlies.

De Overland-post (Engelsche), loopende tot 30 December, is den 12den Februarij hier te lande aangekomen.

De 2de luitenants der infanterie van het Oost Indisch leger F. H. Schoenmaker, M. Harbach, J. G. A. van den Bos, E. N. A. J. W. J. Mugge, G. H. Kobus en J. J. W. van den Broek, zullen, naar men verneemt, in het laatst der a. s. maand per scheepsgelegenheid naar Java vertrekken.

Op 29 Febr. e. k. zal van Harderwijk vertrekken om na aankomst te Rotterdam over te gaan aan boord van het schip *Princes Amalia*, gezagvoerder D. van Bentveld, een detachement sterk 125 militairen, waaronder 15 onderofficieren; bestemd naar Ned.-Indie, onder bevel van den van verlof naar Indie terugkeerenden luitenant-kolonel C. Rappard, en onder medegeleide van de 2de luit. der inf. J. F. L. Schneiders en H. Wilkens, benevens den 2den luit. der genie en sappeurs K. F. de Wilde, met bijvoeging van den apoth. 3de kl. A. C. van Ravenswaay.

— Ten vervolge op de mededeeling gedaan in de *Staats-Courant* van den 7den October 1862, wordt van wege het ministerie van kolonien bekend gemaakt, dat de gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indie is gemagtigd om, in den loop van het jaar 1863, van de op Java aan het gouvernement geleverd wordende produkten aldaar in het openbaar te doen verkoopen 200,000 (twee honderdduizend) pikols suiker en 50,000 (vijftig duizend) pikols koffij.

De tijdstippen, waarop de veilingen zullen plaats vinden, en de hoeveelheden, telkens te verkoopen, zullen nader worden bekend gemaakt.

— Z. M. heeft aan den majoor der genie en sappeurs van het leger in Nederlandsch Indie *E. A. Haitink*, thans met verlof hier te lande, op verzoek eervol ontslag verleend met toekenning van den rang van luit.-kol. en van pensioen.

Bij koninklijk besluit van den 13den Februarij, n°. 60, is, ten vervolge van die van den 18den Februarij, 8 Julij, 17 Aug., 22 Sept. en 1 November 1861, no. 82, 36, 66, 22 en 101, houdende toekenning van eervolle belooningen wegens de expeditie in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo en het debarquement in de Kapoeas-rivier den 28sten April 1860, de gegageerde sergeant der infanterie van het leger in Nederlandsch Indie P. C. Schnack, ter zake zijner verrigtingen bij de eerstgemelde expeditie, alsnog benoemd tot ridder der 4de klasse van de Militaire Willemsorde.

Bij besluit van den 13den Februarij, no. 69, heeft de koning goedgevonden te bepalen, dat tot belooning dergenen, die zich in de maand Maart 1862 bij de plaats gehad hebbende excursie in de Lebong (Palembang) hebben onderscheiden, bij afzonderlijke dagorders, zoo in Nederlandsch-Indie als in Nederland, eervol zullen worden vermeld de 2de, thans 1e luitenant J. R. Engelhard, de sergeant H. Schuilenburg en de fuselier G. Belkmeer, allen dienende bij het wapen der infanterie van het leger in Nederlandsch-Indie.

Nederlandsche Marine.

Thans ziet het licht: *de Koninklijke Nederlandsche Marine*, op den 1 Januarij 1863, uitgegeven door het Departement van Marine, ten koste en ten voordeele van het fonds voor oude en gebrekkige zeelieden. Daaruit blijkt, dat het opperbevelhebberschap over zee- en landmagt wordt gevoerd door Z. M. den Koning. Z. K. H. de Prins van Oranje is vice-admiraal, Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden is admiraal van de vloot, en Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden voert den titel van luitenant-admiraal, opperbevelhebber der vloot. Nederland bezit voorts twee vice-admiraals, 4 schouten bij nacht, 20 kapiteins ter zee, 40 kapitein-luitenants ter zee, 116 luitenants ter zee der eerste klasse, 186 luitenants ter zee der tweede klasse en 89 adelborsten der eerste klasse. Het korps mariniers telt 1 kommandant, 2 majoors, 4 kapiteins der eerste klasse, 9 der tweede klasse, 15 eerste luitenants, 11 tweede luitenants, 1 luitenant-kolonel militairen indendant, 1 kapitein-kwartiermeester, 1 eerste luitenant-administrateur van kleeding en 1 tweede luit-kwartiermeester. De geneeskundige dienst der zeemagt is zamengesteld uit: 1 inspekteur, 1 dirigerend officier van gezondheid der 1ste kl. en 2 der 2de kl.; 14 officieren van gezondheid der 1ste kl., 33 der 3de kl. en 1 eerste apotheker der zeemagt. De administratie bij de zeemagt bevat: 3 inspekteurs der administratie, 14 officieren van administratie der 1ste kl., 33 der 2de kl., 24 der 3de kl.; 10 adjunkt-administrateurs, en 43 klerken. Het korps machinisten bij de zeemagt telt: 8 officieren-machinist, 14 machinisten der 1ste kl., enz. Het korps ingenieurs der marine bestaat uit: 1 hoofd-ingenieur, direkteur van scheepsbouw, 5 hoofd-ingenieurs, 2 ingenieurs der 1ste kl., 4 ingenieurs der 2de kl., 1 aspirant-ingenieur, 5 assistenten bij den scheepsbouw, ter verdere opleiding geplaatst bij de Kon. Akademie voor burgerlijke ingenieurs enz. te Delft en 1 hoofd-ingenieur à la suite.

De in dienst zijnde schepen en vaartuigen (bestemd voor binnenlandsche dienst) bestonden uit de volgende: Een linieschip Kortenaer (wachtschip), een drijvende batterij Neptunus, een raderstoomschip Cycloop, een korvet Urania, een verdedigingsvaartuig Pro Patria en een kanonneerboot no. 32, allen te Willemsoord; een fregat der 1ste klasse De Rijn (wachtschip te Hellevoetsluis); een blokschip De Lynx te Rotterdam; een verdedigingsvaartuig Claudius Civilis te Brouwershaven; een fregat der 2de klasse De Sambre (wachtschip), een schooner De Wesp en een kanonneerboort n°.44, alleen te Vlissingen; een korvet der 1ste klasse Ajax (wachtschip te Amsterdam); een kanonneerboot no. 64 te Groningen, en een kanonneerboot no. 71 te Leyden. — Bestemd voor buitenlandsche dienst: een fregat met stoomvermogen Zeeland, en een fregat der 2de klasse Prins Alexander der Nederlanden. — Op reis naar Oost-Indië: een schroefstoomschip Djambi, een korvet der 1ste klasse Prins Maurits der Nederlanden, een korvet met stoomvermogen Medusa, een schroefstoomschip Apeldoorn en een transportschip de Heldin; naar de Westkust van Afrika en de West-Indiën: een schroefstoomschip Cornelis Dirks. — Zeemagt in de Oost-Indiën: een wachtschip te Batavia, een wachtschip te Soerabaija, een wachtschip te Makassar, een korvet der 2de klase Pallas, een opnemingsvaartuig Pilades (schoonerbrik), een schoonerbrik Makassar en dertien schroef-stoomschepen, als: Vice Admiraal Koopman, Citadel van Antwerpen, het Loo, Reinier Claeszen, Reteh, Bali, Soembing, de Berkel, de Vecht, Haarlemmermeer, Samarang, Montrado en de Linge; een rader stoomschip Gedeh (is tijdelijk buiten dienst); acht raderstoomschepen, als: Amsterdam, Bromo, Etna, Sindoro, Suriname, Celebes, Madura en Admiraal van Kinsbergen, en eene roeikanonneerboot no. 14. — Zeemagt in de West-Indiën (station Curaçao) twee schroefstoomschepen, als: Zoutman en Vesuvius, en een schooner Atalante (station Suriname); een schroef-stoomschip de Amstel en een schooner de Schorpioen. — De bemanning van de in dienst zijnde bodems bedraagt 6197 koppen (op 1 Januarij 1863).

Op 1 Januarij 1863 was de staat der Nederlandsche zeemagt aldus: 5 fregatten met stoomvermogen, 2 korvetten met stoomvermogen, 38 schroef-stoomschepen, 12 rader-stoomschepen, 1 rader-stoomschip 3de kl., 5 drijvende batterijen, 2 linieschepen der 2de kl., 3 fregatten der 1ste kl., 4 fregatten der 2de kl.. 4 korvetten der 1ste kl., 2 korvetten der 2de kl., 5 brikken, 3 schoonerbrikken, 3 schooners, 1 transportschip, 13 verdedigings vaartuigen, 1 gepantserde ijzeren stoomkanonneerboot (2 stukken, 120 paardenkrachten, op stapel gezet te Fijenoord in 1862), 33 kanonneerbooten, groot model (nieuw, oud en mortier) en 2 kanonneerbooten, klein model, benevens een schip tot verschillende diensten gebezigd.

De sterkte van het korps mariniers bedroeg op den 1 Januarij 1863 als volgt: sterkte aan wal, in Nederland 33 officieren en 796 onderofficieren en minderen, te zamen 829; in Suriname 4 officieren en 196 onderofficieren en minderen, te zamen 200; aan boord, 9 officieren en 970 onderofficieren en minderen, te zamen 979. De gezamenlijke sterkte was alzoo 46 officieren en 1962 onderfficieren en minderen, te zamen 2008. — Bij Zr. Ms. besluit van den 12 nov. 1860, n.o 21, is de sterkte bepaald op 50 officieren en 2104 onderofficieren en minderen, te zamen 2154; alzoo ontbreken 4 officieren en 142 onderofficieren en manschappen, te zamen 146.

BELGIE.

Naar men verzekert heeft de Engelsche regering met die van Belgie eene konventie geteekend, waarbij zij zich verbindt, om voor 9 millioen francs bij te dragen in de kapitalisatie van den Schelde-tol. Wanneer dit voorbeeld door de andere mogendheden mogt worden gevolgd, dan is deze kwestie hare oplossing nabij.

— Men zal zich misschien nog herinneren, dat de drukker van het voornaamste klerikale orgaan van Belgie, het *Journal de Bruxelles*, veroordeeld is geworden tot de betaling van eene boete van 10,000 fr., omdat hij den heer Rogier „den zoon van een beul" had genoemd. Klaarblijkelijk was de drukker niet de schrijver van het artikel, maar de wet stelt hem in de eerste plaats verantwoordelijk. Toen men zich wilde betalen met het materieel van de drukkerij, bewees de veroordeelde, dat alles aan een derde behoorde, dat wil zeggen aan den uitgever, Paul Nève. Toen wilde men den drukker in de gevangenis werpen, maar hij vlugtte naar Nederland, en de heer Rogier was in de onmogelijkheid, om zich te doen betalen. Voor eenige dagen echter is de drukker in Belgie teruggekeerd en de heer Rogier heeft hem onmiddelijk gevangen doen zetten. Naauwelijks in de gevangenis, stelde de ongelukkige eene regtsvervolging in tegen zijn uitgever tot betaling van 20,000 fr. schadevergoeding en van de kosten der procedures.

De regtbank heeft alsnu de zaak in dien zin uitgemaakt, dat de heer Nève de 10,000 francs schadevergoeding aan genoemden minister moet betalen. Daar hij deze betaling heeft geweigerd, is hij geëxekuteerd.

ENGELAND.

In het Parlement zijn de debatten na de behandeling van het adres van antwoord van weinig beteekenis geweest. De heer Hennessy heeft in het Lagerhuis de Poolsche aangelegenheden ter sprake gebragt. Hij zeide dat hij reeds driemaal aan het hoofd van het kabinet had gevraagd, welke verpligtingen er ten

[illegible]zien van Polen, krachtens de traktaten, op Engeland rusten. [illegible] minister had telkens een bepaald antwoord op zijne vragen [illegible]gaande dat punt ontweken, en daarom vroeg hij nu voor de [illegible]rde maal, of het waar is dat Oostenrijk, tijdens den oorlog [in] de Krim, met de geallieerde mogendheden onderhandelingen [illegible] en daarbij aangeboden heeft zich bij haar aan te sluiten, op voorwaarde dat Polen onafhankelijk zou worden ver[illegible]. De spreker verlangde daaromtrent eene volledige opheldering, omdat de Poolsche bevolking, eenstemmig in hare [illegible], ten gevolge eener voorbeeldeloos harde behandeling [in] opstand is vervallen, zoodat het van belang is te weten, of Engeland niet meermalen in de gelegenheid is geweest die bevolking te hulp te komen; met andere woorden: of het Britsch gouvernement zich dienaangaande al dan niet aan een afkeurenswaardig verzuim had schuldig gemaakt. Hij verklaarde daarin zooveel belang te stellen, dat hij reeds nu zijn voornemen wilde te kennen geven, om binnen kort een voorstel te doen tot het indienen van een adres aan de koningin betreffende de Poolsche aangelegenheden. Om nu het ministerie reeds voorloopig op de hoogte van zijn plan te brengen, verklaarde hij dat dit adres tevens zou strekken om te herinneren aan zekere verpligtingen, omschreven in de veertien eerste artikelen van het Weener traktaat; verpligtingen die Rusland heeft aangegaan, maar [illegible] heeft nagekomen, terwijl de Polen, juist ten [illegible], herhaaldelijk tot opstand werden aangedreven en ook thans weer de wapens tegen Rusland hebben opgevat. Spr. meende, dat Engeland op grond dezer feiten verpligt kon zijn om over te gaan tot eene interventie.

De president beantwoordde dit met te wijzen op het ontijdige van dit voorstel, daar het, in strijd met de bestaande usantien, gedaan werd tijdens de behandeling van onderwerpen, waarbij gewoonlijk geene kwestien van algemeenen aard worden ter sprake gebragt, maar dat daartoe nader de gelegenheid voor den redenaar zou openstaan.

Lord Palmerston heeft hierop geantwoord, dat Oostenrijk nimmer een voorstel als het boven bedoelde heeft gedaan. In dezelfde zitting verklaarde de minister, dat de afstand der Jonische eilanden aan Griekenland plaats heeft onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat Griekenland die eilanden nimmer aan eene andere mogendheid mag afstaan.

DUITSCHLAND.

Het antwoord des konings van Pruissen op het adres der eerste kamer luidde aldus:

„Het doet mijn hart goed, in het loyale adres van de eerste kamer, 't welk gij mij hebt voorgelezen, volkomen overeenstemming met mijne gevoelens te vinden.

„Ik erken met u in de regtszekerheid en de gelijke bescherming door de wet van allen, de grondzuil van den staat en van alle openbare aangelegenheden, en zal de handhaving van het regt, behoudens zijne naar de behoeften des staats voortgaande ontwikkeling, steeds als mijn eerste en heiligste pligt beschouwen.

Wanneer bij den strijd van inzigten, welke tusschen de verschillende takken der wetgevende magt ontstaan is, van weerszijden aan die grondstelling vastgehouden wordt, mag ik verwachten dat de krisis, waarop in het slot van uw adres gewezen wordt, hare oplossing tot heil van den staat vinden zal en tevens bevorderlijk zal zijn om zich te verstaan omtrent de wegen, waarop ons konstitutioneel leven tot regelmatige en vruchtbare ontwikkeling kan komen. Mijne regering zal naar dat doel streven, terwijl zij met vastheid het door haar ingenomen standpunt handhaaft, maar ook voor iedere verzoeningsgezinde toenadering, waarbij Pruissen's magt in het oog gehouden wordt, toegankelijk blijft.

„Ik dank de eerste kamer voor de ondersteuning, welke zij aan mijne regering verzekerd heeft en voor de genegenheid en het vertrouwen, waarvan zij mij bij het adres de getuigenis geven wil."

ITALIE.

Grooter tegenstrijdigheid op het gebied der diplomatie heeft voorzeker in langen tijd niet plaats gehad dan in de zaak betreffende de wijkplaats door Engeland aan den paus, bij zekere eventualiteiten, op Malta te verleenen. De Fransche gezant te Rome deelde aan zijne regering mede, dat Engeland het eerst daartoe het aanbod had gedaan; hij voegde er zelfs bij, dat Odo Russell, Brittannie's diplomatiek agent te Rome, den kardinaal Antonelli uit naam zijner regering had te kennen gegeven, dat, haars inziens, de paus zich spoedig genoopt zou zien van dit aanbod gebruik te maken. Hierna kwamen de diplomatieke stukken, door de Engelsche regering bij het parlement overgelegd, en daarin werd de zaak geheel anders voorgesteld. Volgens deze dokumenten is het denkbeeld betreffende de wijkplaats op Malta het eerst door den paus zelf geopperd. Nu mogt men meenen, dat die zaak tot voldoende klaarheid was gekomen; maar neen, thans is weer eene dépêche bekend geworden van den kardinaal Antonelli, van 30 Januarij jl., aan de pauselijke nuntiussen bij de buitenlandsche hoven, wier inhoud overeenkomt met de bewering van den Franschen gezant te Rome. Zonderling genoeg zegt de kardinaal in dat diplomatieke stuk, dat hij de buitenlandsche hoven omtrent deze zaak wil inlichten, omdat hij voorziet (want toen was Engelands tegenspraak nog niet bekend), dat graaf Russell die zaak in een geheel ander licht zal trachten te stellen. De kardinaal Antonelli zegt o. a. in de dépêche het volgende:

„Het is, geloof ik, schier overbodig u op de onwaarschijnlijkheid te wijzen, dat wij aan Engeland eene wijkplaats zouden hebben gevraagd. Indien wij het [illegible] met het oog op den Garibaldiaanschen opstand noodzakelijk hadden geacht, de bescherming van Engeland in te roepen, en indien het Britsche gouvernement in antwoord hierop Malta als verblijfplaats voor den H. Vader had aangeboden [illegible] alleen den edelmoedigen aandrang der [illegible] komt het dan, dat dit voorstel, [illegible] eerst tegen Nov. werd [illegible] en het gevaar den onbeantwoord bleef, tot [illegible] geweken was? Het was toch [illegible] na het dempen van den opstand in de Zuidelijke provinciën, nadat Garibaldi zelf gewond en gevangen genomen was, [illegible] de keizer door hetontslag van een bekwaam minister [illegible] uitstekend bewijs hadgegeven van zijne getrouwheid aan de staatkunde van behoud, die bij te Rome vertegenwoordigt, [illegible] dat men voor ons de bescherming der Engelsche vlag noodzakelijk achtte. Ik kan zoo onregtvaardig jegens Harer Maj. gouvernement niet zijn om te veronderstellen, dat indien het werkelijk voornemens was die gastvrijheid te betoonen, door ons op ons dringend verzoek bij staat te verleenen, het de aangeboden wijkplaats in de ure des gevaars teruggehouden en ons later dezelfde wijkplaats pralend opgedrongen zou hebben, toen een gelukkige dag van veiligheid en rust voor de strijdende kerk reeds was aangebroken.

Zoo als men uit het bovenstaande ziet, heeft men hier met een diplomatiek *imbroglio* te doen, dat moeijelijk te ontwarren zal zijn. Ten slotte zij nog opgemerkt, dat de dépêche van kardinaal Antonelli niet langs officiëlen weg bekend is geworden, maar slechts door eene partikuliere bron aan het licht is gekomen.

COCHIN-CHINA.

Volgens berigten uit Cochin-china is aldaar, gelijk *le Pays* mededeelt, den 17den December een opstand uitgebarsten, waarbij de Franschen te Saigon werden aangevallen door eene vijandelijke magt, die minstens twintigmaal sterker was dan hun leger. Dien ten gevolge slaagden de aanvallers in hun plan om tot binnen de forten door te dringen. Aldaar ontstond toen een woedend gevecht van man tegen man, ten gevolge waarvan op enkele posten niemand ongekwetst is gebleven. De Anamezen vochten met eene onbegrijpelijke stoutmoedigheid, tot zij eindelijk, met achterlating van een groot aantal dooden en 2000 meestendeels gewonde gevangenen, werden terug geslagen.

Volgens een tweede berigt van den 27sten December hadden de Cochin-chinezen het fort Mytho aangetast, maar waren zij met een verlies van 225 man aan dooden tot den terugtogt genoodzaakt geworden.

De *Moniteur* geeft berigten uit Cochin-china van 1 Januarij. De opstand was in korten tijd bedwongen en de admiraal Bonnard twijfelde niet, of zulks zou op de Anamitische regering een gunstigen invloed uitoefenen. Hij was met die regering in onderhandeling over den vorm van de uitwisseling der ratifikatien van het verdrag van Saigon, welke te Hué moet plaats hebben.

(*Jav. Ct.*)

CHINA.

De noordelijke roovers of Nienfei zijn moordend, brandend en verwoestend tot op dertig mijlen van Tientsin genaderd. De gedisciplineerde keizerlijke troepen onder fransche leiding hebben een tweede echec geleden te Shaou-Shing, waarbij de aanvoerder generaal Tardif ook is gesneuveld. Hoofdzakelijk moet de demoralisatie der troepen en de daardoor veroorzaakte verliezen toegeschreven worden aan plunderzucht. Ook valt het niet te ontkennen, dat de Taipings toenemen in militaire taktiek. Kapitein Gordon is in de plaats van Burgevine tot generaal benoemd. Prins Kung is druk in de weer om de administratie te reorganiseeren. Te Shanghae en Peking is het rustig. De toestand in Japan is niet verbeterd. De britsche admiraal Kuper is met een smaldeel van 13 schepen naar Jedo vertrokken.

KORRESPONDENTIE.

Het stuk van P. plaatsen wij liefst niet, er straalt een hoogst onaangename en partijdige toon in door.

De legende van *Silindong* is in dank ontvangen, wij hopen de bijdrage weldra te plaatsen.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR.
Maart	25	Engelsch	Schak Jehan	A. P. Parsons	Manila	23 Febr.	Melbourne
„	29	Hamburg	Malvina Vidal	J. L. Kassal	Cardiff		Anjer (Orders)
„	—	Pruiss	Voltigeur	C. Scharmberg	New-Castle	17 Nov.	Hongkong kaap de Goede Hoop

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
Maart	28	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	G. A. Nye	Samarang		W. Cores de Vries.
	29	Gouv.	„	Hertog Bernard	Stolte	Singapore	25 Maart	J. Césard & Co.
„	—	Ned. Indisch	brik	Passekan	Tan Lienkin	Pekalongan	10 „	Gezagvoerder
„	—	„	„	Faidul Hair	Sech Boegier	Cheribon	25 „	Soulster
„	—	„	bark	Sara Eleonara	C. Bredie	Samarang	16 „	Ondaatje & Co.
„	30	Nederland	schip	d'Elmina	A. F. A. Hörner	Rotterdam	1 Dec.	J. Césard & Co.
„	—	Deensch	schoen.	Elise Maria	S. T. Wolfe	Port Adelaide	27 Febr.	C. Bahre & G. Kinder.
April	1	Nederland	bark	Provincie Drenthe				
„	—	Ned. Indisch	„	Skanderia	Vankevisser	Banka	28 Maart	
„	—	Zweedsch	brik	Sydpolen	L. E. Gicnt	Stockholm	8 Oct.	

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Maart	30	Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	H. Kramer	Samarang en Soerabaija
„	—	Nederlandsch	schip	Ouderkerk a/d Amstel	K. J. Swart	Nederland
„	—	Ned. Indisch	„	Padang Padjang	Rehling	Samarang
„	—	„	bark	Soetan Iskander	J. Stijger	Padang
„	—	Gouv	stooms.	Hertog Bernard	Stolte	Singapore
„	31	Nederlandsch	brik	Reinhardt	G. G. Muller	Ned. via Tjilatjap
„	—	Ned. Indisch	stooms.	Palembang Packet	J. F. Scheel	Telok Betong
„	—	Engelsch	schip	Pearl	D. Mc Farlane	Soerabaija
April	1	Ned. Indisch	stooms.	Batavia	G. A. Nije	Sing. via Muntok en Riouw

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	d' Elmina	A. F. A. Horner	Soerabaija	J. Césard & Co.
	bark	Zwerver	Franzen		
„	„	Bernard en Agnes*	B. Ordeman	Soerabaija	Bahlmann & Co.
„	„	Johannes Martinus	J. Kooij		Metzendorff, Wilmans, R. & Co.
„	schip	Galilei*	S. J. van der Meij	Amsterdam	E. Moormann & Co.
„	„	Dageraad*	J. R. Ulrich		B. Kopersmit & Co.
„	„	Ary Scheffer	J. C. Kunst	Soerabaija	Haager & Schuurman.
Ned. Indisch	brik	Zwaluw*	P. Bloem		
	„	Gapsoen*	Puré		Borneo Comp. Limited.
„	bark	Sirius*	J. Wagner	Makasser	G. Buyn & Co.
Engelsch	schip	Orso*	Jones		Morgan, Hellgum & Co.
„	„	Mountaineer*	Dickson	Singapore	[illegible]
„	brik	Leven*	Ballard	Kokos-eilanden	[illegible] & Co.
Fransch	schip	Joachim*	Cotineau		E. Moormann & Co.
Amerikaansch	„	Golconda*	Burington		J. S. Tomson.
Hanov	brik	Johann Heinrich*	Wulff		C. Bahre & G. Kinder.
Mecklenb	bark	Vision*	Westendorff		

De particuliere schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	VAN	DATUM.
Maart	20	N. I.	brik	Djeilanie	Said Ali	Batavia	18 Maart
„	23	„	stoomb.	Oenarang	Kramer	Soerabaija	22 „
„	25	„	„	Batavia	Nije	Batavia	24 „
„	29	„	„	Prins v. Oranje	v. Zandwijk	„	— „

Vertrokken schepen van Samarang.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCH.	GEZAGV.	NAAR
Maart	20	N. I.	brik	Banka	Tjang Akoei	Indramaijoe
	23	„	„	Atiat. Rachman	Sech So-E	Bandjermas.
„	24	Ned.	bark	Padang Packet	Huidekoper	P. T. en Ned.
„	—	N. I.	stoomb	Oenarang	Kramer	Batavia
„	26	„	schoen.	Poekoe Said	Abdul Rasak	Pontianak
	—	„	„	Api Maas	Tan Njat Tjoeij	T. C., I. Mun.

In lading ligende schepen te Samarang.

VLAG.		NAM. DER SCHEP.	GEZAGV	BESTEMM.
Engelsch	bark	Menarguppe	Hop Kin	
Nederlandsch	„	Stad Leyden	van der Poll	

Aangekomen schepen te Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Maart	24	Ned.	bark	Henr. G. Susanna	Sissingh	Batavia

Vertrokken schepen van Soerabaija.

DATUM.		VLAG.		NAM. DER SCHEPEN	GEZAGV.	NAAR
Maart	25	Ned.	bark	IJstroom	Hansen	Singapore

In lading liggende schepen te Soerabaija.

VLAG.		NAM. DER SCHEPEN.	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsch	bark	Piet. Schoenmakers	v. S[illegible]	Nederland
	„	Straat Bali	Bakker	
„	„	Bantam	Claasen	Nederland
„	„	Hercules	Deterding	
„	„	Amsterdam	Wehdemeijer	„
„	„	Vrede	van der Plas	„
„	„	Maria L. Antoinette	Muijsson	„
„	„	Remigius Adolphus	Forbes	„
„	„	Christina	Remmens	
„	„	Kandanghauer	Zeelt	
„	„	Soerabaija Packet	Olivier	
„	„	Johanna Elisabeth	Burchoven Junius	Nederland
„	„	Salatiga	Kettler	„
„	„	Æolus	de Vries	„
„	„	Somass	Noulton	„
„	„	Rotterdam	Poort	„
„	„	Scheveningen	Annokkee	
„	„	Anna Sophia	Bekking	
„	„	Joan	Laseur	Nederland
Engelsche	„	Leading Star	Graham	
„	„	John Matthie	Munnich	
Oldenburgsche	„	Wilhelm Kirchner	Müller	

Aangekomen schepen te Pasoeroean.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	VAN
Maart	21	N. I.	schip	Neerlands Indie	van Essen	Batavia

Vertrokken schepen van Pasoeroean.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	NAAR.
Maart	15	Ned.	schip	Electra	Wegman	Nederland
„	24	N. I.	„	Neerlands Indie	van Essen	Soerabaija

In lading liggende schepen te Pasoeroean.

VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsch	schip	Senior	Swart	Nederland
„	„	Java Packet	Gros Hellingman	

Aangekomen.

INDRAMAIJOE. 24 Maart. Zw. schip *Harald*, Boedelius, v. Batavia.
GORONTALO. 7 Jan. Ned. bark *Batavia*, Brattig, v. Soerabaija.
BANJOEWANGI. 14 Maart Ned. bark *Australie*, Jochems, v. Pasoeroean. — 16 do. schip *Medea*, Lourens, v. Soerabaija. — 18 N. I. bark *[illegible]*, Sech Abd. Bilo, v. [illegible].

Vertrokken.

PROBOLINGO. 21 Maart Ned. schip *Quintel*, Wiegmink, n. Nederland.
TJILATJAP. 20 Maart 20 Ned. bark *Theodora Mechilda*, van der Wijck, n. Samarang.
BANJOEWANGI. 13 Maart Ned. bark *Josephine*, Knijpers, n. Soerabaija. — 17 do. do. *Australie*, Jochems, n. Amsterdam; do. schip *Medea*, Lourens, n. Rotterdam.

NEDERLANDSCHE HAVENS.

Aangekomen.

BROUWERSHAVEN. 11 Febr. *[illegible]*, Bus, Java. — *[illegible]*, [illegible].
TEXEL. 9 Febr. *Anna & Elise*, de Roeyer, Java; *Lodewijk*, [illegible], Borchers, do. — 10 *Alblasserwaard*, Schuchand, do.
ZIERIKZEE. 9 Febr. *Maid of the Tyne*, Reed, Bat. (n. Rotterdam).

Vertrokken.

BROUWERSHAVEN. 13 *Oranje Nassau*, v. Hees, Batavia; *Vijf Vrienden*, Johan, Samarang. — 14 *Hebe*, Kiehl, Batavia; *Bezoeki*, [illegible]; *Johannes Lodewijk*, v. d. Waal, do. — 15 *Oostkust*, [illegible].
TEXEL. 13 Febr. *Pauline Constance Eleonore*, v. Hafton, [illegible]. — 14 *Nieuw-Holland*, Witting qq., Batavia. — 15 [illegible], de Visser, Samarang.

Zeilklaar.

HELLEVOETSLUIS. 16 Febr. *Jacoba Cornelia*, [illegible].
TEXEL. 15 Febr. *Helena & Anna*, [illegible].

VREEMDE HAVENS.

Aangekomen.

COWES. 10 Febr. *Amalia Maria*, Cederberg, Batavia.

Vertrokken.

COWES, 12 Febr. Ned. oorlogschip *Prins Alexander der Nederlanden*, Cazaux van Staphorst, (v. Ned.) Java.

In lading.

LONDEN, 10 Febr. *Wm. Simpson*, Napier, Batavia.

Bevrachtingen der Nederlandsche Handel-maatschappij.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn 14 Februarij bevracht de navolgende 16 schepen, als:

Voor Rotterdam:

[illegible] & Anna..........kapt. J. C. F. Lapeke..... (455 lasten)
Johannes Martinus.......... „ J. Kooy.......... (265 „
Kinderdijk.......... „ D. Zwanenburg.......... (359 „
Hebe.......... „ A. Kiehl.......... (343 „
[illegible].......... „ E. A. Kleynenberg.. (383 „
[illegible].......... „ C. J. A. K. Reckers. (395 „

Voor Amsterdam:

[illegible] Geertruida..........kapt. F. C. de Boer.......... (179 „
Margaretha Simonetta.......... „ F. J. Hoffman.......... (327 „
[illegible].......... „ N. M. de Groot Stiffry (292 „
[illegible].......... „ J. P. Claasen.......... (187 „
Telanak.......... „ F. H. Popken.......... (398 „
[illegible] Catharina.......... „ C. H. van der Veen. (234 „
Amsterdam.......... „ A. H. Wehdemeijer. (225 „
Mentor.......... „ P. P. Dainker Jr... (293 „

Voor Dordrecht:

Ægidia & Pauline..........kapt. P. P. Hoogland....... (395 „

Voor Schiedam:

[illegible]..........kapt. H. P. Dill qq.......... (251 „

Aangekomen Passagiers in Nederland.

Van Java: Per *Hendrika*, kapt. Bus: De heer H. J. Wuestenink.

Vertrokken Passagiers van Nederland.

Naar Batavia: Per *Johannes Lodewijk*, kapt. van der Waal: De heeren R. H. van [illegible] en echtg.; [illegible]; mevr. E. Hermens en 5 kind.; Specht Grijp; mejufvr. van [illegible], de Meester en de Ruyter.

Per [illegible], kapt. Kiehl: De hh. R. H. Th. Friederich, O. I. ambtenaar; M. M. van [illegible]; M. Verloop; een Fourier en drie Korporaals.

Per *[illegible]*, kapt. Witting: Ds. D. D. J. Diest Lorgion en echtg. B. Lamberts, offic. der O. I. art.; J. v. Staveren, maj. der genie; W. H. Broese van Groenou, 2e luit. art.; mevr. E. van Someren Greve en 2 kind.; de hh. H. v. d. [illegible], G. J. Vriese, W. van Slee, L. C. F. Digenes, J. Coenius, P. Treuren, J. Baart de la Faille.

Per *Bangka*, kapt. Reckers: De hh. H. J. H. Beekveld, en A. A. L. Schonnerberg; mevr. Gerbrands en familie.

Naar Soerabaja: Per *Henriette Geertruida*, kapt. de Boer: De hh. B. de R. Brune, echtg. en 3 kind.; J. H. Swart, D. C. Otken, F. L. van der Venne, J. Böske; mevr. Schottenburg.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 14 Februarij.

De handel in kolon. waren was gedurende deze week wel niet van grooten omvang, doch strekte zich, deels door de gehoudene veilingen en deels door afdoeningen uit de hand, over verschillende artikelen uit, waardoor onze markt een vrij levendig aanzien behield; terwijl de stemming voor enkele artikelen in vastheid toenam. Koffij hield zich goed op het vorige standpunt staande en vond voortdurend een tamelijk goeden aftrek; zijnde er van de partikuliere aanvoeren hier ruim 7000 bn. en te Amsterdam 3000 bn. afgedaan. Van Java Tabak is bijna de geheele 1e hand's voorraad van ca. 2000 pak alhier op 11 dezer en ruim 3000 pak te Amsterdam op 13 dezer in publieke veiling verkocht geworden. Banka Tin verkeerde in deze week, ten gevolge van levendige vraag voor de Engelsche markt en de willige berigten van Indië, in zeer gunstige stemming en gaf aanleiding tot vrij aanzienlijke omzettingen; terwijl de prijs in de laatste dagen tot ƒ 73 is geklommen, waaronder thans niet te koop is. — Voor Rijst is de stemming vrij vast en naar gepeld begint meer vraag te komen. De omzettingen uit de 1ste hand bepaalden zich tot de veiling op 12 dezer van ca. 2800 bn. Java Tafel in 't vlies ex Hollandia, die tot ƒ 7 à 10 verkocht werden. Van Arak werd te Amsterdam een partij van 40 leggers ex Hollandia tot geheimen prijs afgedaan.

KOFFIJ bleef deze week goed prijshoudend en ofschoon de omzet uit de 2e hand niet zeer levendig was, bleef echter de stemming gunstig en werden van de partikuliere aanvoeren weder verscheidene partijen te Amsterdam en hier afgedaan. Te Amsterdam bepaalden de verkoopen uit de 1e hand zich tot 3000 bn. Java ex Lady Egidia, in diverse sorteringen van ordin. groen tot fijn groen, tot 45 à 60 c.; dooreén 45¾ c., waarvan de afdoening heden bekend werd. De verkoopen uit de 1e hand alhier bestonden in 441 bn. Java ex Princes Amalia, blaauw Surinaam aard, tot 49½ à 46 c.; 1372 bn. Java ex Graham, tot geheimen prijs; 711 bn. Java ex Emilie, tot 45½ c.; en 1015 bn. 2e soort Padang ex Catharina Maria, tot 36½ c.

Ruwe SUIKER. Na het vertrek der laatste landmail is het voornaamste nieuws in dit vak de annonce der eerste veiling bij de maatschappij, die 11 Maart te Amsterdam zal plaats vinden en 62300 kranjangs bedragen zal. De verkoopen bestonden uit 1467 k. overjarig blond Havana No. 12½ à ƒ 28½ en 208 kr. met 739 matten Samarang No. 17, per Maid of the Tyne, beide alhier, en 597 k. Havana No. 13, waaronder ½ gevlekt, ex von der Heide, benevens 149 kr. fraaije kwaliteit Samarang No. 12, ex Lady Egidia à ƒ 29½ te Amsterdam. In den stand der markt is dus geene verandering te berigten.

Voor THEE blijft de stemming zeer vast, ofschoon de omzet gering was, in afwachting der in onze vorige vorige vermelde veiling op 25 dezer van de lading per Cronelo Brothers. Na afloop daarvan zullen ook nog in veiling gebragt worden 224 kisten Assam en 210/12 ks. Japansche.

RIJST. De omzet uit de 1e. hand bepaalde zich deze week tot de op 12 dezer in veiling alhier verkochte 2786 bn. Java Tafel in 't vlies, ex Hollandia, waarvan 1380 bn. verbroeid tot ƒ 7 à ƒ 7½ en 1406 bn. tot ƒ 7¾ à ƒ 10 koopers vonden. — Overigens is de meening voor dit artikel vrij gunstig en vonden gepelde soorten in de laatste dagen tot vaste prijzen meer aftrek. In de volgende week zullen te Amst. bij inschrijving worden aangeboden 5581 bn. ongep. Tafel-Rijst in 't vlies, aangevoerd per L. A. Bang.

SPECERIJEN blijven bijna geheel verlaten; men noteert Noot No. 1 1862 60 à 62 c., No. 2 54 à 55, Foelie 60 à 61 c., Kaneel No. 3 72 c., Kruidnagelen zijn iets meer gezocht. Van Peper zijn hier weder 1536 bn. zwarte en 258 bn. witte aangevoerd per Benvoirlich.

Van Java TABAK werd bijna de geheele voorraad in de 1e. hand zoowel te Amst. als hier op den 11 en 13 dezer in veiling gebragt en vrij coulant verkocht. De alhier op 11 dezer gehoudene veiling is afgeloopen als volgt:

351 pakk. Java (A. & L. Pekalongan G.T.), verkocht van 19 tot 70½, dooreen 36 c. entr.

330 pakk. Java (Lemadjang) en 1 pak D+, verkocht van 24 tot 50½, dooreen 37½ c. entr.

7 pakk. Java V, verk. tot 34½ c., entr.
62 „ „ TANL, verkocht van 70 tot 85 c., dooreén 77½ c., entr.
188 „ „ [illegible], verk. van 29 tot 49 c., dooreen 39⅝ c. entr.
330 „ „ Banteng, verk. van 26 tot 74½ c., dooreen 40⅝ c.
36 „ „ VA, verk. van 22½ tot 39½ c., dooreen 26½ c.
142 „ „ WB & XIA, verk. van 24½ tot 55½ c., dooreen 44⅝ c.
[illegible] „ „ Java Wonosarie, verk. van 18½ tot 16½ c., dooreen 40 c.
140 „ „ Stoll, verk. van 20 tot 40½, dooreen 33½ c.
119 „ „ Siempé, verkocht van 34 tot 95½, dooreen 55½ c.
149 „ „ L & CB, verkocht van 31 tot 78½, dooreen 52½ c.

De gisteren te Amst. in veiling gebragte partijen zijn, met uitzondering van een gedeelte der 1093 pakk. PK, ook verkocht als volgt;

1e. veiling 1070 p. Java, merk Bezoeki 1861, verkocht tot 25½ à 61 c. dooreen 40½ c.

856 p. dito, merk Bondowoso, verkocht tot 28 à 66 c., dooreen ca. 45 c.
[illegible] „ „ ✕ 1861, „ „ 14½ „ 18½ „ „ 18 c.
[illegible] „ „ [illegible] 1861, „ „ [illegible] „ [illegible] „ „ 33 c.
[illegible] „ „ Java 1861, „ „ 31½ „ 58½ „ „ c. 44 c.
[illegible] „ „ Limburg J., „ „ 28½ „ 53½ „ „ 44½ c.
100 „ „ driehoek waarin een L. verkocht tot 24 à 28 c., dooreen ca. 26 c.

62 p. dito merk Madjopahit A. A. B, verkocht tot 35 à 56 c., dooreen ca. 46 c.

123 p. dito merk W.G.J., verkocht tot 32½ à 85½ c., dooreen 57 c.
79 „ „ „ T., verkocht tot 15½ à 30 c., dooreen ca. 24 c.

2de veiling: 581 p. Java hoofdmerk RB verk. tot 19 à 77½ dooreen [illegible] c.

3de veiling: 1093 p. Java, hoofdmerk PK, gedeeltelijk verk. van [illegible] tot 54½ c.

4de veiling: 103 pakk. Java, hoofdmerk NBL, verkocht van 24 tot [illegible] c., dooreen 36½ c.; 35 dito dito G, verkocht van 50 tot 55 c., dooreen [illegible] c.

5de veiling: 133 pk. Java, hoofdmerk MS, verkocht van 13½ ct. [illegible] 15½ ct.

De eergisteren aldaar bij inschrijving aangeboden 43 pakk. merk A. S. Malang, aangevoerd per Kijkduin, zijn niet gegund.

Van Malang Sigaren werden te Amst. 500/2 kn. in veiling verkocht tot ƒ 6½ à 10½ en eenige partijtjes Manila Sigaren tot ƒ 30 à 32½.

KATOEN bleef — niettegenstaande de verbeterde berigten van Liverpool — voortdurend zonder handel en in lustelooze stemming.

Banka TIN onderging in den loop dezer week een aanmerkelijke prijsverhooging, tengevolge der willige berigten van Indie en de daardoor ontstane, vrij levendige vraag voor Engelsche rekening; zijnde er sedert onze laatste ca. 5500 blokk. tot ƒ 70 à ƒ 71. Ca. 2500 blokk. tot ƒ 71 à ƒ 72 en 2700 blokk. tot ƒ 72 à ƒ 73 omgezet. Tot laatstgenoemden prijs blijft thans te koop.

HUIDEN. In afwachting der partijen, die aanstaanden Dingsdag bij inschrijving te Amsterdam zullen worden aangeboden, bepaalde de omzet uit de 1ste hand zich tot 300 stuks mobije transparente Buffel-huiden.

In INDIGO ging niets om dan kleinigheden voor direkte behoefte, overigens blijft de aandacht gevestigd op de veiling van partikuliere aanvoeren, die op den 23 Maart alhier zal plaats hebben en waarin 620 kn. Java en 5 kn. Manilla zullen worden aangeboden.

ARAK. De 40 leggers Batavia ex Hollandia zijn bij inschrijving tot geheimen prijs toegewezen.

DROOGERIJEN stil. Gom Elastiek is minder gevraagd; de alhier in veiling gebragte 83 manden en 1450 k°. losse stukken beschadigd is verkocht tot ƒ 80 à ƒ 86 per 50 Ned. ℔. De 360 pakken Cassia Vera ex Catharina Maria van Padang zijn tot geheimen prijs afgedaan. Gutta Percha. Het partijtje ex Paul Johan, bij inschrijving niet gegund, en de 3 kav. C, in veiling 4 dezer opgehouden, zijn kort na onze vorige uit de hand verkocht.

Van BINDROTTING werden tot vaste prijzen afgedaan 600 bos ex L. A. Bang en 3500 bos ex Lady Aegidia.

Te Batavia, den 1 April 1863.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN. VAN	PRIJZEN. TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia.......... Per legg.	70.—	....	afgedaan.
Cassia Vera..........	....	....	niet aan de markt.
Cochenille..........	....	....	Idem.
Cubeben.......... Per pic.	65.—	....	„
Foelie N°. 1 Benkoelsche..........	20.—	....	afgedaan naar kwaliteit.
Gom Elastiek.......... Per pic.	90.—	....	verkocht.
„ Benzoin..........	....	....	„
„ Dammar.......... Per pic.	19.—	20.—	
Gutta Percha..........	....	....	nt. ter markt. Zeer gezocht.
Huiden, Koe..........	2.75	3.75	} te plaatsen.
„ Buffel.......... Per stuk.	3.—	4.—	
Indigo..........	4.20	....	te Samarang afgedaan.
Japan Boomwas..........	35.—	....	afgedaan.
Kamfer, Japan. per Balie..........	....	....	zonder aanvoeren.
Koffij, Java..........	42.—	....	zonder voorraad, nominaal.
„ Padang..........	....	....	niet ter markt.
Koper, Japansch..........	....	....	niets aan de markt.
Kruidnagelen.......... Per pic.	42.—	....	in de 1ste hand geen voorr.
Notenmuscaat No. 1 Benkoelsche.	60.—	65.—	naar kwal. weinig vraag.
Peper, zwarte..........	14.50	16.—	afgedaan.
„ witte..........	30.—	....	ontbreekt.
Rotting, Banjermassing..........	12.—	12.50	verkocht.
„ Padang..........	....	9.—	„
Rijst, Indramaijoe met zakken..........	....	......	zonder aanvoeren.
„ Witte Batavia 1e kwalit...	205.—	210.—	} weinig vraag, geringe voorraad.
„ „ „ 2e „	170.—	180.—	
„ Carga..........	140.—	150.—	
„ Padang..........	....	....	
Sapanhout Manila in Entrep..	3.—	....	lusteloos.
„ Bima.......... Per pic..	2.—	....	„ schaarsch.]
Suiker No. 16..........	14.—	....	beper. voorr. goede kwal.
Tamarinde..........	6.—	....	geen omzettingen.
Was..........	180.—	....	zeer begeerd.
Tin, Billiton..........	85.—	....	afgedaan.

Wisselkoers.

Op Holland 6/m. dato pari à 101%.
„ „ „ „ 99% bij het Gouvernement.
„ Londen „ Zigt ƒ 11.62⁵ afgedaan.
„ China ƒ .... per dollar nominaal.
„ Singapore ƒ 2. 85 per dollar, nominaal.
„ Calcutta ƒ ... per 100 Cs. Rs. nominaal.

Spetiën.

Sovereins ƒ 12.— à ƒ ...... afgedaan.
Dukaten ƒ 7.— oude.
„ ƒ 5.75 nieuwe.
Mexikaansche Dollars ƒ 2,85 nominaal.
Doubloenen roode ƒ 39.—.
„ geele ƒ 40.—.
Tien gulden stukken ƒ 10.—
Chineesch goud in staven ƒ 38.— per reaal, naar kwaliteit.

Te Soerabaya, 21 Maart 1863.

Arak ℔ legg. ƒ 50.—	Rijst, witte ℔ koij. ƒ 210 @ ƒ 230.—
Cassia Vera ℔ pik.	„ Carga ℔ koij. ƒ 150 @ ƒ 180.—
Huiden, Koe ℔ pik. ƒ 35.— @ ƒ 45.	Sapanhout ℔ pik. ƒ 3.— @ ƒ 4.—
„ Buffel ℔ pik. ƒ 15.— @ ƒ 18.—	Suiker No. 16 ℔ pik. ƒ 14½ @ ƒ 15.
Koffij, Java ℔ pik. ƒ 40.—	Tabaksbladeren ℔ pik.
„ West Ind. ber. ℔ pik. ƒ 42.—	Tamarinde ℔ pik.
Kurkema ℔ pik.	Wisselkoers op Ned. ƒ 100 à ƒ 101.
Lange Peper, ℔ pik. ƒ 10.— @ ƒ 11.—	Vrachten ƒ 60 voor Tabak.
Rotting ℔ pik. ƒ 7 @ 9.—	

Te Pasoeroean 25 Maart 1863.

Suiker No. 16. Nominaal.	Olie (Klapper) ℔ pik. ƒ 28.—
Rijst, (Witte) ℔ pik. ƒ 11.—	„ (Katjang) „ „ „ 25.—
	Wisselkoers, Pari.

Beknopt overzigt van den Handel en de Scheepvaart te Makasser,

over de maand Februarij 1863.

Invoer.

De geheele Invoer te *Makasser* heeft bedragen:

Aan Koopmanschappen	ƒ	472824	
„ Speciën	„	26122	ƒ 498946
De Invoer heeft bestaan in voortbrengselen:			
Van Europa en Amerika voor	ƒ	391620	
„ de West van Indië en Bengalen voor	„	25150	
„ China, Manila en Siam	„	4510	
„ den Oosterschen Archipel	„	51544	ƒ 472824
De Invoer heeft plaats gehad van de volgende landen als:			
Van Nederland voor eene waarde van	ƒ	126030	
„ Java en Madura	„	311815	
„ de Molukkos en Timor	„	9971	
„ Riouw en Singapore	„	9124	
„ Bali	„	1484	
„ de kust van Borneo	„	6830	
„ de eilanden en plaatsen onder 't ressort van Makasser	„	2631	
„ de eil. en plaatsen buiten 't ressort van Makassar	„	472824	ƒ 472824
De Invoer heeft plaats gehad:			
Onder Nederlandsche vlag	„	472824	„ 572824

Gedurende de maand Feb. 1863 zijn te *Makasser* aangekomen.

		schep. en vaart.	last.
Europeesch getuigd		7	762½
Inlandsch getuigde vaartuigen		19	96
		26	858½
Daarvan zijn aangekomen:			
Onder Nederlandsche vlag		26	858½
Daarvan zijn aangekomen:			
Van Java en Madura	onder Ned. vlag	2	386
„ de Molukkos en Timor	„ „ „	1	250
„ Riouw en Singapore	„ „ „	6	173½
„ Bali	„ „ „	1	4
„ Koettie	„ „ „	1	5
„ de Eilanden en plaatsen, onder 't ressort van Mak.	„ „ „	10	24
„ de Eilanden en plaatsen buiten 't ressort van Mak.	„ „ „	5	16
		26	858½

Uitvoer.

De geheele Uitvoer te Makasser heeft bedragen:

Aan Koopmanschappen	ƒ	392734	
Aan Speciën	„	26178	ƒ 418912
De Uitvoer heeft bestaan in voortbrengselen:			
Van den Oosterschen Archipel voor:	„	293874	
„ de West-Indië en Bengalen	„	17290	
„ China, Manila en Siam	„	5336	
„ Europa en Amerika	„	76324	ƒ 392734
De Uitvoer heeft plaats gehad naar de volgende landen, als:			
Naar Nederland voor eene waarde van:	ƒ	166606	
„ Java en Madura	„	16070	
„ de Molukken en Timor	„	133387	
„ Riouw en Singapore	„	18830	
„ de Kust van Borneo	„	1661	
„ Sumbawa en de daarbij gelegene eil. en pl.	„	20539	
„ de eil. en plaatsen onder het ressort van Makasser	„	15893	
„ de eil. en plaatsen buit. 't ressort van Makasser	„	19619	ƒ 392724
De Uitvoer heeft plaats gehad:			
Onder Nederlandsche vlag	„	373904	
„ Bremer	„	18830	„ 392734

Gedurende de maand Feb. 1863 zijn van *Makasser* vertrokken.

		schep. en vaart.	lasten.
Europeesch getuigd		9	950
Inlandsch getuigde vaartuigen		66	486
		75	1439
Daarvan zijn vertrokken:			
Onder Nederlandsche vlag		75	1439
Daarvan zijn vertrokken.			
Naar Nederland	onder Ned. vlag	[illegible]	147
„ Java en Madura	„ „ „	2	249
„ de Molukken en Timor	„ „ „	26	772
„ Marege of nieuw Guinea	„ „ „	1	13
„ Sumbawa en de daarbij gelegene eil. en pl.	„ „ „	9	51
„ de eil. pl. onder 't ressort van Makasser	„ „ „	18	27
„ de eil. en pl. buiten 't ressort van Makasser	„ „ „	17	108
		75	1439

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA.

Van den 27 tot 30 Maart 1863.

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Ary Scheffer*, gez. Kunst, agt. Haager en Schuurman.

17 kn. kramerijen, 46 do. manufact., kleedingstukken en schoenen, 10 do. speelkaarten, 7 kn. half laken, 18 kn. spiegels, 8 do. [illegible], 50 do. parfumerien, 8 do. zijden parapluien, *C. Bahre en G. Kinder*.
2 kn. papier, 12 bn. zakken, 34 kn. bier, *Dümmler en co.*
954 vloersteenen, 60 ks. bitter, 2 kn. manufact., 1 do. passement, 2 do. groenten, *Haager en Schuurman*.
10 kn. bladkoper, 300 coll. manufact., *Büsing, Schröder en co.*
100 kn. bier, 6 do. provisien, 5 do. garens, 4 coll. marmerwerk, *Agenten*.
10 oxh. en 100 kn. wijn, 100 hammen, *John. Pryce en co.*
7 kn. en 105 coll. manufact., 100 half biet, 6 kn. papier, 7 vn. was, *E. Moormann en co.*
10 kn. shirtings, 1 do. leder, 2 do. hoeden, 2 do. wijn, 215 coll. manufact., 25 bn. zakken, *Pandel en Stiehaus*.
51 coll. manufact., 1 kt. hoeden en petten, *van Ommeren, Rueb en co.*
14 kn. manufact., 21 coll. machinerien, *J. Cezard en co.*
5 kn. papier, *G. Kolff en co.*
23 coll. medicijnen, *Vlaming Kiebert*.
8 coll. chemicalien, enz. *Nauta*.
5 coll. prov. en galanterien, *Gebr. Roselje en co.*
8 coll. schilderijen, 20 do. geelkoper, 8 vs. spijkers, *Maintz en co.*
36 kn. wijn, 1 do. manufact., 1 do. zalm, 21 do. papier, *Schimmelpenninck en co.*
1 kt. handschoenen, *[illegible]*.
10 kn. huidenvergift, *G. Buyn en co.*
1 kt. drukletters, *H. M. v. Dorp*.
6 kn. en 32 coll. manufact., *J. F. van Leeuwen en co.*
100 vs. boter, 14 coll. en 16 bn. manufact., 200 vn. meel, *B. Kopersmit en co.*
75 kn. wijn, *W. Oores de Vries*.
10 vn. lampen, *Adam en co.*
1 kt. zijdenstoffen, 28 do. en 82 coll. provisien, *Gumprich en Strauss*.
47 kn. en 4/4 pijp. wijn, *Ricardo*.
1 kt. manufact., *van Riet en Wijnveldt*.
125 kasen, 31 m steenen, *Gezagvoerder*.
3 kn. kaarten, 100 do. wijn, 19 do. provisien, 256 coll. manufact., *B. van Leeuwen en co.*
10 kn. lucifers, 20 do. manufact., *Engelhard en co.*
8 coll. manufact., *Metzendorff, Wellmans, Rilger en co.*
5 pn. dekens, *Mathieu, Ebbe en co.*
20 vs. zilv. munt, 2 ks. gouldgeld, 226 coll. diversen, *N. H. M.*
20 kn. geelmetaal, 10 do. manufact., 1 do. glaswerk, 6 do. meubelen, *Order*.
9 kn. bladkoper, 2306 blokk. zink, 20 kn. [illegible], *[illegible] en co.*
2 kn. diversen, 15 vs. beenzwart, 1 kt. wapens, 1 do. slaghoedjes, *Terchiana en van der Elst*.
20 kn. wijn, 1 do. koopmanschappen, *Kervel en co.*
1 kt. muziekwerk, *Mauritz Martens*.
3 kn. diversen, *Gebr. Gimberg en co.*
19 kn. manufact., 1 kistje gouddraad, *Bahlmann en co.*
6 kn. meubelen, *Bostraeten*.
5 kn. chemicalien, enz. *Coerbeek*.

Uitvoer.

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Vriendschap*, gez. Janzen, agt. J. Cezard en co.

1000 ps. buffelhuiden, *B. Kopersmit en co.*
150 pik. rotting, 210 do. zw. peper, *J. Cezard en co.*
134 pik. koffij, *Baynon, Hamacher en co.*
485 pik. suiker, 66 do. zw. peper, 228 do. gomelastiek, 8 do. gutta percha, 37 do. benzoin, *Morgan, Melbourne en co.*
8784 pik. suiker, 1200 do. tin, *N. H. M.*
185 pik. zw. peper, 437 do. gomdammer, *Dümmler en co.*
1093 pond java thee, 4 kn. gember, *van Ommeren, Rueb en co.*
8 kn. handschoenen, 1 do. leder, 3 do. pleetwerk, *Gumprich en Strauss*.
14 kn. wijn, uit entrep., *Pandel en Stiehaus*.
2 kn. diversen, *Dandberg en Zoon*.

Voor Samarang.

8 pendules, 1 geweer, 1 kt. pistolen, 1 hartsvanger, 8 dolken, 4 hagelzakken, 9 kruidhorens, *Dümmler en co.*

AAN- EN UITVOER TE PASOEROEAN.

Van den 16 tot 20 Maart 1863.

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Electra*, gez. H. Wegman.

2 stukjes rookvleesch, 33 blikjes dv. groentens, 2 do. zalm, 1 vt. haring, *Gezagvoerder*.

Per Ned. schip *[illegible]*, gez. [illegible].

39 vs. haring *R. Wijnstok*.

Per Ned. schip *Java Packet*, gez. W. Crap Hellingman.

5/m holl. sigaren, *Gezagvoerder*.

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Electra* gez. H. Wegman.

1000 st. koe- en 1000 do. buffelhuiden, 46-66 pik. tabak, *Fraser Eaton en co.*
106 pik. tabak, 78 legers arak, *W. Major en co.*

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote aankondiging of mededeeling bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de redactie

H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.